

ОПШТИНА КЊАЖЕВАЦ

ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ АРХЕОЛОШКО-ЕТНОЛОШКОГ ПАРКА “РАВНА”

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ

У Књажевцу, децембар 2016.год.

ЈП "ДИРЕКЦИЈА ЗА РАЗВОЈ, УРБАНИЗАМ И
ИЗГРАДЊУ ОПШТИНЕ КЊАЖЕВАЦ"
КЊАЖЕВАЦ

ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
АРХЕОЛОШКО-ЕТНОЛОШКОГ
ПАРКА "РАВНА"

Директор,

Младен Радосављевић, дипл.инж.маш.

Децембар, 2016.год

Република Србија

Program финансира ЕУ

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra
Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovođi program

Садржај Плана детаљне регулације археолошко-етнолошког парка “Равна”

А. Списак прилога уз ПДР археолошко-етнолошког парка “Равна”

1. Решење о регистрацији ЈП “Дирекције за развој, урбанизам и изградњу општине Књажевац”- Књажевац
2. Решење о одређивању одговорног урбанисте и изјава
3. Лиценце
4. Одлука о приступању изради ПДР-а археолошко-етнолошког парка “Равна”
5. Учесници у изради Плана
6. Извештај Комисије за јавни увид и стручну расправу
7. Одлука о усвајању ПДР-а археолошко-етнолошког парка “Равна”

Б. Урбанистичко-технички део ПДР-а археолошко-етнолошког парка “Равна”

Б.1. Текстуални део

I Општи део

1. Опис, образложење о приступању изради ПДР-а археолошко-етнолошког парка “Равна”
2. Извод из планова вишег реда
3. Опис обухвата ПДР-а археолошко-етнолошког парка “Равна”
4. Опис постојећег стања

II Плански део

1. Правила уређења

- 1.1. Концепција уређења карактеристичних грађевинских зона или карактеристичних целина одређених Планом према морфолошким, планским, историјско-амбијенталним, обликовним и другим карактеристикама
- 1.2. Опис и критеријуми поделе на карактеристичне целине и зоне
- 1.3. Урбанистички и други услови за уређење и изградњу површине и објеката јавне намене и мреже саобраћајне и друге инфраструктуре, као и услови за њихово прикључивање
- 1.4. Степен комуналне опремљености грађевинског земљишта, по целинама или зонама, из планског документа, који је потребан за издавање локацијске и грађевинске дозволе
- 1.5. Општи и посебни услови, и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи
- 1.6. Посебни услови којима се површине и објекти јавне намене чине приступачним особама са инвалидитетом, у складу са стандардима приступачности
- 1.7. Попис парцела и опис локација за јавне површине, садржаје и објекте
- 1.8. Попис објеката за које се пре обнове или реконструкције морају издати конзерваторски или други услови за предузимање мере техничке заштите и других радова, у складу са посебним Законом

- 1.9. Мере енергетске ефикасности изградње
- 1.10. Други елементи значајни за спровођење планског документа
- 1.11. Стратешка процена утицаја планског документа на животну средину

2. Правила грађења

- 2.1. Целина наменске градње
  - 2.1.1. Врста и намена објеката који се могу градити под условима утврђеним планским документом, односно врста и намена објеката чија је изградња забрањена у појединачним зонама
  - 2.1.2. Услови за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле, као и минималну и максималну површину грађевинске парцеле
  - 2.1.3. Положај објеката у односу на регулацију и у односу на границе грађевинске парцеле
  - 2.1.4. Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле
  - 2.1.5. Највећа дозвољена спратност и висина објекта
  - 2.1.6. Најмања дозвољена међусобна удаљеност објеката и удаљеност објеката од границе парцеле
  - 2.1.7. Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели
  - 2.1.8. Услови и начин обезбеђивања приступа парцели и простора за паркирање возила
  - 2.1.9. Услови архитектонског обликовања, врста материјала и завршна обрада
  - 2.1.10. Услови за прикључење објекта на мрежу комуналне инфраструктуре
- 2.2. Целина археолошких локалитета
  - 2.2.1. Врста и намена објеката који се могу градити под условима утврђеним планским документом, односно врста и намена објеката чија је изградња забрањена у појединачним зонама
  - 2.2.2. Услови за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле, као и минималну и максималну површину грађевинске парцеле
  - 2.2.3. Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле
  - 2.2.4. Највећа дозвољена спратност и висина објекта
  - 2.2.5. Услови и начин обезбеђивања приступа парцели и простора за паркирање возила
- 2.3. Целина јавног коришћења и улаза
  - 2.3.1. Врста и намена објеката који се могу градити под условима утврђеним планским документом, односно врста и намена објеката чија је изградња забрањена у појединачним зонама
  - 2.3.2. Услови за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле, као и минималну и максималну површину грађевинске парцеле
  - 2.3.3. Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле
  - 2.3.4. Највећа дозвољена спратност и висина објекта
- 2.4. Услови за пејзажно уређење зелених и слободних површина на парцели
- 2.5. Инжењерско-геолошки услови за изградњу објеката
- 2.6. Локације за које је могуће радити Урбанистичке пројекте
- 2.7. Локације за које је препоручљиво расписивање јавних архитектонских или урбанистичких конкурса

3. Економска анализа и процена улагања из јавног сектора
- 3.1. Предмет
- 3.2. Цена рада
- 3.3. Садржај
- 3.4. Трошкови припреме земљишта
- 3.5. Трошкови за израду саобраћајница и техничке инфраструктуре

4. Смернице за спровођење Плана

Б.2. Графички део

1. Извод из Просторног плана општине Књажевац
2. Катастарски план са границом плана
и координатама тачака границе----- 1:2500
3. Постојећа намена површина----- 1:2500
4. Режим коришћења грађевинског земљишта----- 1:2500
5. Планирана намена површина----- 1:2500
6. Саобраћајно решење са нивелацијом
и регулацијом ----- 1:2500
- 6а. Саобраћајно решење-попречни профили----- 1:100
7. План мреже инфраструктуре----- 1:2500

На основу члана 46. Закона о планирању и изградњи („Сл. Гласник РС“, бр.72/09, 81/09(исправке), 64/10 одлука УС, 24/11, 121/12 одлука УС, 42/13 одлука УС, 50/13 одлука УС и 98/13 одлука УС, 132/14, 145/14),члана 50. Статута општине Књажевац („Сл. Лист Општине“, бр. 11/02, 14/02, 18/02,3/03 и 1/05), и Одлуке о одређивању СО Књажевац за доношење Одлуке о изради Плана детаљне регулације, дана 15.12.2015. године, донела је Одлуку о приступању изради Плана детаљне регулације археолошко-етнолошког парка “Равна”

Текстуални део

I Општи део

1.Опис, образложење о приступању изради Плана детаљне регулације археолошко-етнолошког парка “Равна”

Израда Плана детаљне регулације археолошко-етнолошког парка “Равна” ради се на основу Одлуке о приступању изради Плана детаљне регулације археолошко-етнолошког парка “Равна” донетој на седници одржаној 15.12.2015. године.

Простор предвиђен за израду ПДР-а је врло значајан за развој туризма и очување културне баштине општине Књажевац. Концепција решења овог Плана је одређена на основу природних и стечени услова у границама плана.

Циљ израде Плана детаљне регулације је да се овај изузетно значајан простр покрије планском документацијом и да се јасно одвоји јавно земљиште од осталог земљишта.

План детаљне регулације археолошко-етнолошког парка “Равна” је основ за издавање извода из плана ради добијања одобрења за изградњу за све врсте објеката.

Основни задатак плана је да омогући коришћење земљишта које одговара захтевима јавног интереса као и рационално повезивање комуналне мреже.

Овим планом се прописују правила изградње и коришћења земљишта у границама захвата плана.

Овај план треба да заштити и побољша квалитет коришћења простора и живота у складу са просторним могућностима и наменама по Плану детаљне регулације.

2. Извод из Планова вишег реда

Од планова вишег реда постоји Просторни план општине Књажевац из 2011.године.

Просторним плановима део подручја које је предмет обраде третирано је као културно добро од **великог значаја** (археолошко налазиште *Timacum Minus* античко утврђење и насеље). Просторним планом је прописана **претходна заштита** и то:

- приступити изради Студије и детаљне документације на основу теренског истраживања и увида у објективно стање културних добара;
- омогућити перманентно рекогносцирање терена, реализацију научно-истраживачких пројеката и периодично публиковање резултата;
- извршити ревалоризацију свих врста непокретних културних добара;
- извршити валоризацију и процену стања и карактеристика појединих објеката или целина који носе извесне особености и споменичке вредности, а могу се ревитализовати и користити у сврхе развоја културног туризма или у циљу

побољшања квалитета услуга и културне понуде;

-направити листу приоритета и потребну документацију о културним добрима по значају или степену угрожености у сарадњи са стручним службама заштите ради реализације санационих мера или презентације највреднијих или најугроженијих објеката;

-израдити потребну планску документацију за спровођење свих мера заштите, ревитализације, промоције и др. поштујући препоруке и обавезе издате од стране надлежног Завода за заштиту споменика у Нишу у оквиру Акта о условима чувања, одржавања и коришћења и утврђеним мерама заштите културних добара која уживају претходну заштиту од значаја за Просторни план општине Књажевац.

-дефинисати степен реконструктивних и санационих захвата одговарајућим пројектима, конзерваторским условима за извођење техничке заштите и презентацију објеката одговарајућим урбанистичким планом;

-спроводити мере техничке заштите уз употребу савремених технологија, поштујући оригиналне материјале градње и уз очување основних споменичких својстава;

-ускладити постојеће објекте са споменичким својствима и новоизграђене објекте транспоновањем елемената традиционалне архитектуре или стилских карактеристика једне епохе уз употребу одговарајућих материјала;

-појачати инспекцијски надзор и примену санкција ради благовременог спречавања непримерних интервенција на културним добрима или у заштићеној околини, уклањања неплански грађених објеката и других активности које могу нарушити изглед и аутентичност непокретних културних добара и њиховог окружења;

-изградња инфраструктуре која треба да омогући или олакша приступ културним добрима;

-постављање одговарајуће ознаке и табле на категорисана и проглашена непокретна културна добра, као и путоказе и друге врсте планова и карата на важним путним правцима како ван тако и у насељеним местима и централним тачкама у граду.

Поред тога, за сва проглашена непокретна културна добра утврдиће се граница заштићене околине, као и за евидентирана непокретна културна добра која уживају претходну заштиту, валоризоване објекте и регистроване археолошке локалитете једновремено са утврђивањем њиховог статуса и категоризацијом. Приликом утврђивања заштићене околине непокретних културних добара установиће се зоне са диференцираним режимима заштите

До утврђивања граница и зона са диференцираним режимима заштите, изградње и уређења простора, заштићеном околином утврђених и предвиђених за утврђивање непокретних културних добара, која ужива исти статус заштите као добро, сматраће се целе катастарске парцеле на којима се то добро налази и све карактеристике парцеле које се са њима граниче.

За угрожена културна добра заштићена околина се утврђује на основу процене стања и планираних радова, а додатне мере заштите утврђују се посебним елаборатом. Програми заштите и ревитализације, садржај и намена непокретних културних добара, начин градње, намена и мере заштите простора зона заштите биће дефинисане одговарајућим урбанистичким плановима. Просторним планом дефинишу се три зоне са различитим режимима, тј. степеном заштите.

Мере и услови заштите и коришћења непокретних културних добара и њихове заштићене околине

Утврђују се опште мере и услови заштите и коришћења непокретних

културних добара (проглашених и евидентираних споменика културе, валоризованих добара и регистрованих археолошких локалитета) на подручју општине:

- 1.1. мере техничке заштите и други радови на непокретном културном добру могу се изводити под условима, у поступку и на начин утврђен Законом о културним добрима;
- 1.2. забрањује се раскопавање, рушење, преправљање, презиђивање и вршење свих радова који могу нарушити својства непокретног културног добра;
- 1.3. забрањује се коришћење или употреба непокретног културног добра у сврхе које нису у складу са његовом наменом и значајем, или на начин који може да доведе до његовог оштећења.

Утврђују се **опште мере** и услови заштите и коришћења **заштићене околине** непокретних културних добара (проглашених и евидентираних споменика културе, валоризованих добара и регистрованих археолошких локалитета):

- 1.4. забрањује се изградња индустријских, рударских и енергетских објеката, сточарских и живинарских фарми и других објеката који својим габаритом, обликом и наменом, односно својом експлоатацијом и отпадним материјама могу да угрозе непокретно културно добро и да деградирају и наруше предеони лик и природне елементе његове заштићене околине;
- 1.5. у заштићеној околини непокретног културног добра забрањује се: депоновање отпада и испуштање отпадних вода, превођење водова високог напона већег од 35kV; отварање каменолома и извођење рударских радова, експлоатација минералних сировина, отварање позајмишта земље и другог материјала; сеча шуме и огољавање површина под шумом, док се интервенције дозвољавају у циљу неге, уређења и унапређења шумских састојина; уношење нових врста дрвећа и жбуња у постојеће шумске састојине које су стране ороклиматогеним условима подручја, а посебно егзота; уношење страних врста дивљачи чије присуство може да изазове непожељне еколошке последице и измену састава аутохтоног живог света; коришћење пољопривредног земљишта, промене намене и култура које доводе до његове деградације и промене аутентичног предеоног лика, изузев уколико је предвиђена промена у складу са мерама заштите околине;
- 1.6. подизање нових и реконструкција постојећих зелених површина у заштитним појасевима саобраћајне и остале инфраструктуре, поред водотока, туристичких и пратећих садржаја условљава се употребом аутохтоних врста са тог подручја.

Посебне мере заштите и коришћења **заштићене околине** непокретних културних добара (проглашених и евидентираних споменика културе, валоризованих добара и регистрованих археолошких локалитета) дефинисане овим планом, до утврђивања граница и зона са диференцираним режимима заштите, изградње и уређење простора јесу:

-до доношења урбанистичког плана забрањена је изградња, реконструкција и легализација објеката који нису у функцији заштите, презентације и афирмације непокретног културног добра;

-посебне мере заштите, услови коришћења и правила изградње и уређење простора заштићене околине непокретног културног добра и зона заштите, као и уклањање објеката који својом наменом, волуменом/габаритом, архитектуром и примењеним материјалима девастирају квалитет културно-историјског наслеђа и предеоног лика заштићене околине и зона заштите ближе ће се дефинисати

одговарајућим урбанистичким планом;

-успоставља се континуална контрола градње на простору заштићене околине непокретног културног добра;

-обезбеђује се археолошки надзор приликом обављања земљаних радова, који нису у склопу археолошких истраживања; као и грађевинских радова у непосредној близини заштићене околине непокретног културног добра.

Опште и посебне мере заштите и услови коришћења простора у окружењу непокретних културних добара утврђују се диференцирано за специфичне групе споменичког наслеђа општине Књажевац, и то за: непокретна културна добра (археолошка налазишта и споменике културе) од великог значаја; утврђена и евидентирана непокретна културна добра; валоризовано градитељско наслеђе; и археолошке локалитете. Опште и посебне мере заштите и услови чувања и коришћења непокретних културних добара и њихове заштићене околине у општинском центру ближе се утврђују Планом генералне регулације Књажевца.

3. Опис обухвата ПДР-а археолошко-етнолошког парка “Равна”

Граница Плана детаљне регулације археолошко-етнолошког парка “Равна” почиње од тромеђе КП бр.9091/3; 865 и пута 9092. Од ове тачке иде ка северу међном линијом пута КП бр.9091/3 и КП бр.865 и 864 до тромеђе КП бр.9091/3, 864 и 862. Граница затим мења правац ка истоку и у више прелома иде међним линијама КП бр.862 и 864; КП бр.863 и 864; КП бр.886 и 887; КП бр.886 и 890; КП бр.885 и 890; КП бр.890 и 905; КП бр.891 и 905; КП бр.892 и 904; КП бр.892 и 903; КП бр.892 и 902; КП бр.892 и 901; КП бр.893 и 901; КП бр.893 и 900; КП бр.893 и 896; КП бр.893 и 894 до четворомеђе КП бр.839, 893, 894 и КП бр.9082(јаз). Од ове тачке у правцу североистока пресеца јаз КП бр.9082 и по истом правцу иде међним линијама КП бр.833 и 832; КП бр.835 и 831; КП бр.835 и 830; КП бр.835 и 838; КП бр.835 и 826 до тромеђе КП бр.835, 826 и 808. Граница затим наставља у правцу југоистока међним линијама пута КП бр.808 и катастарских парцела: 826; 825; 824; 823; 822; 817; 816; 815 и 814 до тромеђе КП бр.808, 807 и реке Тимок КП бр.9081/1. Од ове тачке граница пресеца реку Тимок у правцу југоистока до тромеђе КП бр. 9081/1, КП бр. 684 и КП бр. 693, по истом правцу иде међним линијама КП бр. 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692 и КП бр.693. Граница по истом правцу пресеца пут КП бр. 9093 и наставља у правцу југа међном линијом пута КП бр. 9093 и КО Јелашница до тромеђе КП бр. 9093, КО Јелашница и КП бр.2516. Од ове тачке граница наставља према југу следећим катастарским парцелама КП бр. 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526/1, 2526/2, 2527, 2528, 2529, 2531 и пута КП бр. 9093 до тромеђе КП бр. 2531, 2532 и пута КП бр. 9093. Од ове тромеђе граница скреће западно, сече пут КП бр. 9093, реку Тимок КП бр. 9081/1 и наставља међним линијама КП бр. 731 и КП бр. 732, сече пут КП бр. 2515/2 и наставља међним линијама КП бр. 2506 и КП бр. 2510, КП бр. 2508 и КП бр. 2509, КП бр. 2509 и КП бр. 2494, КП бр. 2494 и КП бр. 2492, КП бр. 2492 и КП бр. 2493, одатле граница скреће ка југу међним линијама КП бр. 2492, 2487, 2486, 2485, 2482, 2481, 2480, 2459, 2458, и јаза КП бр. 9082/3 до тромеђе КП бр. 2458, КП бр. 2407 и јаза КП бр. 9082/3. Граница пресеца јаз у правцу запада и иде међним линијама КП бр. 2244 и 2243 одакле скреће у правцу севера међним линијама КП бр. 2241, 2240 и КП бр. 2243. На удаљености од 30м јужно од путног земљишта локалног пута Л-41, граница паралелноса путем у правцу запада сече катастарске парцеле бр. 2240; 2239; 2238; 2237; 2236; 2235; 2234; 2232; 2231; 2230; 2229; 2228; 2227; 2226; 2225; 2224; 2223; 2222; 2221; 2220; 2219 и 2218 до међне линије КП бр.2216 и 2215/2. Граница скреће ка југу међним линијама КП бр.2216 и КП бр.2215/2 затим КП бр.2217 и КП бр.2215/2

до тромеђе КП бр. 2217; пута КП бр.2299 и КП бр.2215/2, затим се наставља у правцу северозапада путем КП бр. 2299; 2215/2 сече пут 9113, по истом правцу наставља међним линијама пута КП бр.2299 и КП бр. 2215/1; 2294 и 2295, наставља се по истом правцу делом пута КП бр.9088/1 и међним линијама КП бр. 2296; 2297 и 2298 до укрштања са путем КП бр. 9085 и КП бр. 9088/1, затим скреће у правцу запада путем КП бр. 9085 и 2204 и КП бр.9085 и 2203 до тромеђе КП бр. 9085; 2203 и 2198, одатле скреће у правцу севера у више прелома међном линијом КП бр. 2203 и КП бр. 2198; 2199; 2200 и међним линијама КП бр.2202 и КП бр.2206 до тромеђе КП бр. 2202, 2206 и пута 9084/1, сече пут КП бр.9084/1 до тромеђе КП бр.1455; 9084/1 и 1456, затим скреће североисточно међном линијом КП бр.9084/1 и КП бр. 1455 и 1454. Од ове тачке граница иде међним линијама ка северу КП бр. 1454 и пута КП бр. 9089 затим иде међном линијом пута КП бр.1453 и КП бр.1452, КП бр. 1452 и КП бр 1451 до тромеђе КП бр. 1451 КП бр.1452 и пута КП бр. 9089, пресеца пут КП бр. 9089 до тромеђе КП бр.9089, КП бр.1209 и КП бр. 1210. Од тромеђе граница иде ка истоку међним линијама КП бр.1209 и 1210, КП бр.1207 и 1218, КП бр.1207 и 1219, КП бр. 1219 и 1206, КП бр.1219 и 1205, КП бр.1204 и 1223, КП бр.1204 и 1224, КП бр.1203 и 1225, КП бр.1203 и 1227, КП бр.1202 и 1228, КП бр.1202 и 1229, КП бр.1178 и 1232, КП бр.1201 и 1232, КП бр.1200 и 1233, КП бр.1199 и 1233, КП бр.1198 и 1234, КП бр.1197 и 1234, КП бр.1197 и 1235 до тромеђе КП бр.1197, 1235 и 1236, затим у истом правцу праволинијски пресеца следеће парцеле КП бр.1236, 1237, 1239, 1240, 1242, 1243, 1244, 1245, 1246, 1251, 1252, 1253, 1254, 1255, 1256, 1257/1, 1257/2 до тромеђе КП бр.1257/2, 1258 и 1259. Граница наставља у правцу севера међним линијама КП бр.1259 и КП бр.1257/2, затим скреће међним линијама ка истоку КП бр.1259 и КП бр.1260/2 до тромеђе КП бр.1260/2, 9091/1 и КП бр.1259, одатле сече пут КП бр.9091/3 до тромеђе одакле је граница и почела.

Површина захвата у граници Плана је око 33,00ха.

4. Опис постојећег стања

Подручје Плана детаљне регулације обухвата изграђене и неизграђене површине за које се утврђују правила регулације.

Урбанистичка целина која обухвата комплекс објеката етно-парка у Равни урађена је 1978.године по пројектима Завода за заштиту споменика културе из Ниша.Намера је била да се реконструише аутентични амбијент за излагање богатог и разноврсног етнолошког материјала овог краја који неумитно понестаје, уступајући место савременим серијски индустријски обликованим предметима за домаћинство. Објекти који су пренети и реконструисани на овој локацији илуструју амбијент патријархалне задруге XIX века са стамбеним и привредним зградама које јој припадају.

Комплекс објеката чине сеоска школа и три сеоске куће, амбар, надстрешница, казан за печење ракије и трпезарија.

-Сеоска кућа из Горње Каменице саграђена је крајем XIX века. По изгледу припада моравском типу. На главној фасади на спрату се налази трем са "ћошком", три просторије ("ижа"-кухиња са огњиштем, соба и девојачка соба), у приземљу се налази подрум и одвојено одељење за чување пића (пивница). Кућа је приказана са комплетним покућством с'краја XIX века и почетком XX века.

-Сеоска кућа из Берчиновца саграђена је крајем XIX века у бондрук систему са продуженим тремом, пренета је и реконструисана у целини од аутентичног материјала. Кућа садржи две просторије од којих је једна "ижа" са огњиштем а друга соба. Ентеријер куће дочарава амбијент сеоске породице са покућством које је производ локалног занатства (наћве, орман и други производи који

су декорисани дуборезом и бојени).

-Сеоска кућа из Радичевца саграђена је у бондрук систему (скелет од дрвета са испуном од сламе и блата). На главној фасади на спрату се налази трем са "ћошком", три просторије ("ижа"-кухиња са огњиштем, соба и девојачка соба), у приземљу се налази подрум и одвојено одељење за чување пића (пивница).

-Амбар из Белог Потока је саграђен у бондрук систему крајем XIX века. Овај објекат је пренесен у целини и реконструисан од аутентичног материјала. Амбар је издељен на "пресеке" (одељење за смештај житарица, брашна и кош за смештај кукуруза). Подрум је изграђен са централно постављеним дрвеним стубовима и имао је више намена.

-Трпезарија је такође изграђена крајем XIX века у бондрук систему. Приликом реконструкције потребно је сачувати аутентичност објекта.

У истом дворишту, преко пута Основне школе налази се лапидаријум-изложба Римских споменика из Равне од I-III века наше ере. То су жртвеници који су стајали у храмовима посвећеним Дијани, Марсу, Митри и другим божанствима. У питању су надгробни споменици – стене са архитектонском поделом на три поља: горе је полукружни забат са венцем или чешће бистама покојника, у средини натписно поље, доле сокла обично са преставом кратера из којег извиру гране винове лозе. Бројни натписи из Равне садрже драгоцене податке о римском становништву овог краја, о административним, војним, друштвено-економским и културним приликама на овом тлу током првих векова наше ере.

У оквиру границе Плана детаљне регулације археолошко-етнолошког парка у Равни налази се и археолошко налазиште *Timacum Minus* (Равна, Кулине или Градиште) које се сматра најстаријим војним утврђењем у тимочкој области. Локалитет се налази у близини села Равна северно од Књажевца на обали Белог Тимока. Археолошко налазиште *Timacum Minus* утврђено је за непокретно културно добро Одлуком о заштити СО Књажевац бр. 63-1/79-05 од 15.11.1979., а категорисано као непокретно културно добро од великог значаја Одлуком НС СРС бр.29 од 29.03.1979.(Сл.гл. 14/79).

Утврђење и пратеће насеље датирају из I века нове ере и трају све до Јустинијанове обнове царства у VI веку. Налази се на важном античком путу *Naissus-Ratiaria*. Првобитно утврђење као логор легијске кохорте није имало кула, већ се оне додају у III или IV веку. У њих је узидан знатан број сполија-стеле из некрополе и објекти из претходног периода. У VI веку постојећи бедеми знатно се ојачавају и додају се полигоналне куле знатно већих димензија. Унутрашњи простор утврђења био је испуњен различитим грађевинама (житница, штабска зграда,...). Цивилно насеље се развијало уз војни логор дуж пута који је долазећи са јужне стране из правца *Naisa* водио у утврђење. У близини утврђења, на падини Слог, откривене су две римске некрополе са бројним и разноврсним налазима и гробним прилозима (накит, керамика, стаклене посуде, новац и др.). На обали Белог Тимока, стотинак метара од тврђаве откривено је римско купатило-терме. На југозападном углу утврђења, регистровани су остаци још једног римског купатила.

За све интервенције на постојећим објектима (реконструкција, адаптација, ревитализација и слично) неопходно је прибавити стручно мишљење и услове Завода за заштиту споменика културе из Ниша.

Део површине у оквиру границе Плана, ван етнолошког парка, је пољопривредног карактера са евидентираним археолошким налазиштима по евиденцији Завода за заштиту споменика културе из Ниша.

II Плански део

1. Правила уређења

1.1. Концепција уређења карактеристичних грађевинских зона или карактеристичних целина одређених Планом према морфолошким, планским, историјско-амбијенталним, обликовним и другим карактеристикама

Организација простора у оквиру ПДР-а је дефинисана саобраћајном инфраструктуром и регулативом, тако да су у просторном смислу оформљене три просторне целине које је према дефинисаној намени могуће разрадити урбанистичким пројектима.

Урбанистичким пројектима омогућава се инвеститорима да у складу са својим програмом разрађују основе претпоставке овог Плана.

У погледу архитектуре и конструкције објеката она треба бити дефинисана у смислу традиционалних вредности, примерена савременим условима грађења, архитектуре усклађене са карактеристикама поднебља.

Преглед предложене намене површина дат је у следећој табели:

Табела 1.-Намена површина и површине јавне намене

р.б.	Врста заузећа	Површина (ha)	Статус земљишта	Учешће (%)
1.	Архео-етно парк	0,38.70	јавно	1,16
2.	Смештајно-угоститељски садржаји са пословањем	1,07.51	остало	3,24
3.	Археолошки локалитети-тврђава, терме, некропола	2,41.00	јавно	7,25
4.	Евидентирани археолошки локалитети	20,67.62	јавно	62,24
5.	Зеленило	4,45.27	остало	13,40
6.	Површина водотока -јаз -уређено корито Тимока	0,22.69 2,17.00	јавно	0,68 6,53
7.	Саобраћајне површине (асфалт, пошљункане површине, пешачке стазе, некатегорисани пут, паркинзи)	1,82.37	јавно	5,49
Укупно јавно		27,69.38	јавно	83,36
Укупно остало		5,52.78	остало	16,64

р.б.	Врста заузећа	Површина (ha)	Статус земљишта	Учешће (%)
	УКУПНО	33,22.16		100,00

1.2. Опис и критеријуми поделе на карактеристичне целине и зоне

1. Целина наменске градње:

1.1. Научно истраживачка зона

Прву зону у оквиру прве целине чини постојећи архео-етно парк који је углавном урбанистички и архитектонски дефинисан са могућношћу дораде и реконструкције појединих објеката, а све у складу са условима прописаним од стране Завода за заштиту споменика културе.

1.2. Зона туристичке и научне презентације

Непосредно поред ове локације налази се простор који је ПДР-ом предвиђен за изградњу објеката који ће омогућити развој туризма као и учешће већег броја људи у даљем истраживању културолошког наслеђа овог подручја.

Могући садржаји новопроектованих објеката су : Дом науке, депои, музејски простори, сале за предавања, изложбени простор, угоститељство, смештајни капацитети, простор за запослене, паркинзи, гараже и сл.

Уз приступну саобраћајницу се налази воденица која је руинирана и није у функцији. Планом детаљне регулације је дата могућност пренамене, реконструкције, доградње и надградње и коришћење у угоститељско-туристичке и истраживачке сврхе.

2. Целина ахеолошких локалитета:

2.1. Зона извршења мера техничке заштите (конзервација, рестаурација, реконструкција, ревитализација)

Прва зона у другој целини чини део откривеног археолошког налазишта у оквиру које се налазе следећи археолошки објекти: тврђава у оквиру које је откривено више грађевина (житница, штабска зграда и сл.), две римске некрополе као и два римска купатила-терме. На откривеним археолошким објектима треба применити мере техничке заштите(конзервација, рестаурација, реконструкција, ревитализација и сл.)

На простору који је у потпуности археолошки истражен могућа је изградња свих објеката који се предвиде пројектом историјске реконструкције насеља *Timacum Minus*, војног утврђења и њиховог окружења. То су објекти и опрема насеља или дела насеља, други наменски препознатљиви објекти, вртови и озелењавање, водене површине, фонтане, тргови и поплочавање, као и сви други објекти у складу са пројектом историјске реконструкције.

Врста и намена објеката чија је изградња забрањена су сви они који би били у нескладу са пројектом истраживања и којом би се реметила основна функција подручја.

2.2. Зона истраживања (која се очекују у будућности)

Другу зону у оквиру друге целине чини простор који је евидентиран а није археолошки истражен. У постојећем стању то је пољопривредно земљиште са једногодишњим засадима (баште, оранице и сл.). Планом детаљне регулације је извршена пренамена простора.

На овом простору је могућа изградња монтажних објеката, платоа са седењем, надстрешница, места за одмор, места добрих визура, видиковца, осматрачница за подручја која су сагледива са одређених тачака или траса, као и свих других објеката у складу са пројектом истраживања.

Врста и намена објеката чија је изградња забрањена су сви они који би били у нескладу са пројектом истраживања и којим би се реметила основна функција подручја истраживања.

3. Целина јавног коришћења и улаза

Целина јавног коришћења и улаза је целина кроз коју се прожимају интерна саобраћајна мрежа и мрежа туристичке инфраструктуре и подељена је на две зоне:

- 3.1. Улазна зона и паркинзи
- 3.2. Комуникације
- 3.3. Инфо-пулт са пратећим садржајем
- 3.4. Услужне делатности у сврху туризма

Табела2: Карактеристичне целине и намене површина

Карактеристичне целине и зоне-Правила уређења	Намена површина и површине јавне намене-Правила уређења	Правила грађења
Целина наменске градње (научно истраживачка зона и зона туристичке и научне презентације)	Архео-етно парк, дом науке, музејски простори, сале за предавања, изложбени простор, угоститељство, смештајни капацитети, простор за запослене, паркинзи и гараже	Целина наменске градње
Целина археолошких локалитета (зона извршења мера техничке заштите, зона истраживања)	Истражени археолошки локалитети-вртови и озелењавање, водене површине, фонтане, тргови, поплочавање... Зона истраживања-монтажни објекти, платои за седење, надстрешнице, места за одмор, видиковци, осматрачнице и сл.	Целина археолошких локалитета
Целина јавног коришћења и улаза(улазна зона и	Улазна зона и паркинзи-паркинзи за аутобусе,	Целина јавног коришћења и улаза

паркинзи, комуникације, инфо-пулт са пратећим садржајем, услужне делатности у сврху туризма)	информативни центар, улаз, капија и портирница, јавни тоалет Зона комуникација:нови пут, пејзажно уређење зелених површина, интерна саобраћајна мрежа и сл.	
	Зеленило, површине водотока(јаз, уређено корито Тимока), саобраћајне површине, комунално-инфраструктурни објекти и сл.	

1.3 . Урбанистички и други услови за уређење и изградњу површина и објеката јавне намене и мреже саобраћајне и друге инфраструктуре, као и услови за њихово прикључивање

Површина јавне намене јесте простор одређен планским документом за уређење или изградњу објеката јавне намене или јавних површина за које је предвиђено утврђивање јавног интереса, у складу са посебним законом (улице, тргови, паркови и друго).

Површине односно објекти од јавног интереса су све предвиђене површине и објекти у обухвату археолошког налазишта.

Јавне површине су раздвојене од површина са другом наменом регулационим линијама које се поклапају са границом грађевинске парцеле.

Дозвољена градња је дефинисана грађевинским линијама које су дефинисане као растојање од чврстих репера (објекти, саобраћајнице),у оквиру којих је могућа градња, а дате су за ниво приземља.

У оквиру датих грађевинских линија, могу се реализовати објекти одређене развијене грађевинске површине у зависности од урбанистичких параметара (коефицијент заузетости).

Приликом обликовања објеката, обраде фасаде и кровних равни, треба водити рачуна да планирани објекти естетски и функционално буду усклађени са народним градитељством овог краја не нарушавајући постојећи амбијент, већ да му дају нови квалитет и да истовремено наглашавају значај и намену објекта .

Припадајућа слободна површина је површина у залеђу и око објекта, па сходно томе, треба планирати и обраду платоа у складу са наменом објеката.

Јавне површине у области саобаћаја

Постојеће стање

Локација етнолошко-археолошког парка је наслоњена на локални пут Потркање – Равна – Дебелица Л 41. Поменута саобраћајница је трасирана трасом

римског пута и повезује се са Државним путем ДП-ІБ реда 35 Зајечар -Књажевац. Део пута иде преко некропола које немају неки историјски значај. Локални пут Л41 је повезан и са Државним путем ДП-ІІБ бр.423 веза са Државним путем 219-Штипина-Дебелица-Боровац-Вратарница од стационаже км 6+576,00 по члану 59, став 3, тачка 1 Закона о јавним путевима ("Сл. гласник РС" бр.101/05)

Поред овог пута постоји и колски прилаз дуж локације који треба обрадити каменим коцкама (калдрмом), као и сервисни путеви који воде до и око локалитета.

Новопроековано стање

У оквиру површине обухваћене ПДР-ом постоје две саобраћајнице и то: државни пут ІІБ реда бр. 423 (претходна категорија и референтни систем путне мреже RS P-2476) и локални пут Л-41. Државни пут има профиле $t_c=2 \times 3,25=6,50$ м са обостраним банкинама ширине $b=2 \times 1,0$ м=2,0 м. Локални пут је у профилу $t_c=2 \times 2,75=5,50$ м са једностраном пешачком стазом $t_p=1,50$ м'.

Од осталих саобраћајних површина предвиђене су:

- колско-пешачка саобраћајница $t_c=2 \times 2,0+1,5=5,50$ цм
- пешачке стазе уз коловоз и пешачка стаза уз регулисани канал и пешачки продор у локалитет предвиђене је ширине 1,50 м изграђене од бехатон плоча.

У оквиру локалитета, уз колско-пешачку саобраћајницу предвиђено је постављање монтажних објеката (билетарнице и сувенирнице) се пратећим паркингом за путничка возила 11 РМ и паркинг простором за аутобусе 5 РМ. Предвиђена је и изградња окретнице за путничка возила и аутобусе.

Планом је предвиђем заштитни појас на основу члана 28, 29 и 30 Закона о јавним путевима („Сл. Гласник РС“ бр. 101/05; 123/07; 101/11; 93/12; 104/13), уз обезбеђење приоритета безбедног одвијања саобраћаја.

Обезбеђење површинских – атмосферских вода са коловоза треба ускладити са Правилником о систему одводњавања површинских вода са државних путева.

Уколико се укаже потреба за изградњом пешачких и бициклистичких стаза дуж државног или локалног пута, а ван границе ПДР-а потребно је исте одвојити разделити зеленим појасом од коловоза.

За саобраћајно решење применити Правилник о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Сл. Гласник РС“ бр. 50/2011), а пројектно решење у зони раскрсница базирати на наведеном Правилнику и поглављу VI – Посебни услови изградње и реконструкција јавних путева Закона о јавним путевима („Сл. Гласник РС“ 101/2005).

НАПОМЕНА:

Приликом израде пројектно-техничке документације дефинисаће се тачне стационаже пута и прецизираће се сви елементи пута (ширина коловоза, нагиби, нивелација, саобраћајна сигнализација, опрема и сл.)

За израду пројектно-техничке документације поступити по прибављеним условима и сагласностима управљача пута у складу са Законском регулативом (чл. 14. Закона о јавним путевима бр. 101/05; 123/07; 101/11 и 93/12, као и чл. 133. став 14. Закона о планирању и изградњи).

Услови ЈП путеви Србије:

Уколико се током разраде Плана укаже потреба за интервенцију на предметни државни пут потребно је уградити следеће услове:

При изради предметног плана, решења ускладити са Законом о јавним путевима ("Сл. гласник РС" бр.101/05), Законом о планирању и изградњи и планском документацијом вишег реда.

Прикључке на државни пут планирати у складу са Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута (Сл. гласник РС", бр. 50/2011).

Планска решења морају бити усклађена и са важећом планском и пројектном документацијом чија је израда у току, на предметном подручју, као и за коју је ЈП "Путеви Србије" издало услове и сагласности. Податке за напред наведено прибавити од надлежних општинских органа, предузећа за израду планске и пројектне документације и др.

При изради Плана детаљне регулације мора се предвидети претходна анализа:

- постојећих и перспективних саобраћајних токова,
- стање коловоза предметних државних путева,
- предлог мера у наредном периоду

Информације о стању путне мреже на предметном подручју, као и тачне податке о стационажама државних путева могу се добити од стране надлежног Предузећа за путеве коме су предметне деонице државних путева поверене на заштиту и одржавање.

Приликом планирања саобраћајних прикључакана предметне државне путеве, потребно је водити рачуна о следећем:

- просечан годишњи дневни саобраћај -ПГДС за 2014. годину,
- зоне потребне прегледности,
- планирани број возила који ће користити предложене саобраћајне

прикључке (на основу којих ће се утврдити потреба за додатним саобраћајним тракама за улив/излив са пута као и додатне саобраћајне траке за лева скретања са државног пута.

-полупречници лепеза у зони раскрснице утврдити на основу криве трагова меродавних возила који ће користити саобраћајни прикључак.

- укрштај мора бити изведен под правим углом (управно на пут).
- рачунску брзину на путу.
- просторне карактеристике терена.

- обезбедити приоритет саобраћаја на државном путном правцу.

- адекватно решење прихватања и одводњавања површинских вода, уз усклађивање са системом одводњавања предметног државног пута,

-са коловозном конструкцијом за тежак саобраћај (осовинско оптерећење од најмање 11,50t по осовини).

-уколико се деоница државног пута налази ван насељеног места, обавезно је да се саобраћајном анализом размотри потреба увођења додатних саобраћајних трака за улив-излив са пута као и додатне саобраћајне траке за лева скретања са државног пута.

Елементи пута и раскрснице (полупречник кривине, радијуси окретања и др.) морају бити у складу са Законом о јавним путевима ("Сл.гл. РС", бр.101/05) и Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута ("Сл.гл. РС", бр. 50/2011).

Тип раскрснице на државном путу мора бити у складу са тачком 2. Основе

за пројектовање, 2.3.2. Критеријуми за избор површинске раскрснице Правилника о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају објекти и други елементи јавног пута (“Сл. гл. РС”, бр. 50/2011), да би одлука о одређеној категорији раскрснице била што поузданија.

Просторним, односно урбанистичким планом, на основу члана 78. Закона о јавним путевима (“Сл. гл. РС”, 101/2005), одређују се деонице јавног пута, односно објекта са додатним елементима (шири коловоз, тротоар, раскрснице, простор за паркирање, јавна расвета, бицикличке и пешачке стазе и сл.) објекти и опрема која одговара потребама насеља.

-Приликом изградње напред наведених додатних елемената не сме се нарушити континуитет трасе предметног државног.

-Да ширина саобраћајних трака буде дефинисана у складу са важећим прописима и законима из ове области.

Планом предвидети и обезбедити заштитни појас и појас контролисане градње, на основу члана 28. 29. и 30. Закона о јавним путевима (“Сл. гл. РС”, бр. 101/2005) тако да први садржај објекта високоградње мора бити удаљен минимално 20,00м од ивице земљишног појаса државног пута I реда, 10,00м од ивице земљишног појаса државног пута II реда, уз обезбеђење приоритета безбедног одвијања саобраћаја на предметном државном путном правцу. Ширина заштитног појаса примењује се у насељима, осим ако је другачије одређено просторним односно урбанистичким планом. У заштитном појасу и појасу контролисане изградње забрањено је отварање рудника, каменолома и депонија отпада и смећа.

Планском документацијом мора бити адекватно решено прихватање и одводњавање површинских вода, уз усклађивање са системом одводњавања предметног државног пута.

Сходно члану 31. Закона о јавним путевима (“Сл. гл. РС” бр. 101/2005), оградe и дрвеће поред јавних путева подижу се тако да не ометају прегледност јавног пута и не угрожавају безбедност саобраћаја.

Планским документом разрешити проблематику постојећег и перспективног пешачког, стационарног, бицикличког и јавног градског саобраћаја, као и заштита постојећих и евентуално нових инсталација.

Уколико се планира изградња бицикличких и пешачких стаза поред предметних путева потребно је предвидети их:

-са адекватном-стандардима утврђеном грађевинском конструкцијом,
-која задовољава одредбе у тачки 5.2 Правилника о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута (“Сл.гл. РС”, бр. 50/2011).

-са размотреним и пројектно разрешеним свим аспектима коришћења и несметаног приступа бицикличкој и пешачкој стази од стране индивидуалних-хендикепираних особа,

-са обезбеђеним приступима бицикличке и пешачке стазе до постојећих или пројектом утврђених бицикличких и пешачких прелаза на предметном путу,

-са саобраћајном анализом постојећег и перспективног бицикличког и пешачког саобраћаја и саобраћаја возила на предметном путу, у циљу утврђивања постојећих и перспективних пешачких прелаза на којима је потребно обезбедити позивне пешачке семафоре, или упозоравајућу светлосну сигнализацију.

Аутобуска стајалишта планирати саобраћајно безбедно у складу са саобраћајно безбедносним карактеристикама и просторним потребама, у складу са чланом 70. и 79. Закона о јавним путевима (“Сл.гл. РС”, бр. 101/2005).

У заштитном појасу јавног пута на основу члана 28. став 2. Закона о јавним путевима (“Сл.гл. РС”, бр. 101/2005), може да се гради, односно поставља, водовод,

канализација, топловод, железничка пруга и други слични објекти, као и телекомуникационе и електро водове, инсталације, постројења и сл., по претходно прибављеној сагласности управљача јавног пута која садржи саобраћајно техничке услове.

Инсталације се могу планирати на катастарским парцелама које се воде као јавно добро путевима-својина Републике Србије, и на којима се ЈП "Путеви Србије", Београд води као корисник, или је ЈП "Путеви Србије", Београд правни следбеник корисника.

Општи услови за постављање инсталација:

-Предвидети двострано проширење државног пута на пројектовану ширину и изградњу додатних саобраћајних трака у потезу евентуалне реконструкције постојећих и изградње додатних раскрсница,

-Траса предметних инсталација мора се пројектно усагласити са постојећим инсталацијама поред и испод предметних путева.

Услови за укрштање инсталација са путем:

-Да се укрштање са путем предвиди искључиво механичким подбушавањем испод трупа пута, управно на пут, у прописној заштитној цеви,

-Заштитна цев мора бити пројектована на целој дужини између крајњих тачака попречног профила пута (изузетно спољна ивица реконструисаног коловоза), увећана за по 3,00м са сваке стране,

-Минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви од најниже коте коловоза до горње коте заштитне цеви износи 1,35м,

-Минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви испод путног канала за одводњавање (постојећег или планираног) од коте дна канала до горње коте заштитне цеви износи 1,00м.

Приликом постављања надземних инсталација водити рачуна о томе да се стубови поставе на растојању које не може бити мање од висине стуба, мерено од спољне ивице земљишног појаса пута, као и да се обезбеди сигурносна висина од 7,00м од највише коте коловоза до ланчанице, при најнеповољнијим температурним условима.

Услови за паралелно вођење инсталација са путем:

-Предметне инсталације морају бити постављене минимално 3,00м од крајње тачке попречног профила пута (ножице насипе трупа пута или средње ивице путног канала за одводњавање) изузетно ивице реконструисаног коловоза уколико се тиме не ремети режим одводњавања коловоза.

-На местима где није могуће задовољити услове из претходног става мора се испројектовати и извести адекватна заштита трупа предметног пута.

Не дозвољава се вођење предметних инсталација по банкини, по косинама усека или насипа, кроз јаркове и кроз локације које могу бити иницијалне за отварање клизишта.

Регулација мирујућег саобраћаја-паркинг простор

Проблем мирујућег саобраћаја треба решити паркирањем на посебним и уређеним површинама-паркинг просторима. Начин и положај паркирања се

дефинише одговарајућом хоризонталном и вертикалном сигнализацијом.

Предвиђена места за паркирање су евидентирана и обележена на графичком прилогу овог Плана. Паркирање туриста и других посетилаца није предвиђено на другим местима или паркинзима унутар комплекса археолошког налазишта, али је дуж сервисне улице предвиђено додатно паркирање које је такође означено на графичком прилогу.

Јавне површине у области комуналне инфраструктуре

Услови и мишљење ЈВП "Србијаводе" Београд

Увидом у достављену документацију, а у смислу одредби Закона о планирању и изградњи ("Сл.гласник РС", бр. 72/09 и 81/09, 24/11 и 132/14), Закона о водама ("Сл.гласник РС", бр.30/10 93/12) и Закона о заштити животне средине ("Сл.гласник РС", бр.135/04) и важећим подзаконским актима, при изради предметног планског акта треба уважити и следеће водне услове:

1. Обрађивачи су дужни да при решавању проблематике везане за водопривреду поштују одредбе Закона о водама ("Сл.гласник РС", бр.30/10 од 07.05.2010), поставке Просторног плана Србије у делу који се односи на водопривредну проблематику и поставке ВОС-а.

2. Да се пре израде техничке документације прикупе потребна мишљења, сагласности и изврше потребна истраживања и одговарајуће анализе у складу са истима.

3. Регулационе линије десне и леве обале Белог Тимока (ширина регулисаног корита са одбрамбеним насипима од које ће зависити и нивелета) за План детаљне регулације дефинисати према карактеристичним протицајима Белог Тимока $Q_{1\%}$ и $Q_{2\%}$ узети из Мишљења РХМЗ-а Београд.

4. Извршити проверу и доказ пропагације поплавних таласа различите вероватноће и сам утицај на околину. Дати графичке прилоге у подужном и попречном смислу из којих се може сагледати утицај режима вода и леда на објекте и објеката на режим вода и леда.

5. Да се предвиде таква решења којима ће се обезбедити стабилност обала корита реке, мостова и евентуално других водних објеката на посматраној деоници као и узводно и низводно од исте, а према Нивелацији пројекта регулације реке Бели Тимок на потезу од Зајечара до Књажевца урађеног од стране Института за водопривреду "Јарослав Черни" из Београда.

6. Да археолошко-етнолошки парк "Равна" Равна са свим осталим предвиђеним садржајима буду довољно удаљени од обала Белог Тимока и Раванског потока, тако да не угрожавају спровођење одбране од поплава, а у складу са Планом одбране од поплава.

7. Да се пре израде техничке документације прикупе све потребне подлоге хидролошке, геодетске, геолошке, статистичке, технолошке, санитарно-техничке и др. и на основу њих изврше одговарајуће анализе и предвиди:

А) За водоснабдевање

- анализа постојећег стања изворишта, дистрибутивна мрежа, квалитет воде, резервоарски простор и др.

- прогнозу потребе за водом за одређени временски период;

- анализа потенцијалних локација изворишта вода у зависности од локације предвиђеног урбанистичког дела;

- прикључење свих корисника на водоводну мрежу;

Б) За евакуацију отпадних вода

а) Фекалне и технолошке отпадне воде

- анализу постојећег стања;

- прикључење свих корисника на колектор, не дозволити прикључење на водонепропусне септичке јаме;

- санитарне и фекалне воде из предвиђених туристичких објеката сакупити у један колектор и третманом пречистити да се њиховим испуштањем не угрози постојећи квалитет површинских и подземних вода према уредбама.

- Уредба о класификацији вода ("Сл. гласник РС", бр.5/68)

- Уредба о категоризацији водотока ("Сл. гласник РС", бр.5/68)

- Уредба о граничном вредностима емисије загађујућих материјала у води и роковима за њихово достизање ("Сл.гласник РС", бр.67/2011, 48/2012 и 1/2016).

б) Кишна канализација

Кишна канализација се гради уз поштовање постојећих правила која важе у градњи исте за целокупну површину предвиђену урбанистичким планом;

Дефинисати начин прикупљања атмосферских вода са околних површина и њихову евакуацију де не би дошло до ерозивног дејства са становишта сигурности обала Белог Тимока дуж наведених деоница;

Решење сакупљања атмосферских и осталих површинских вода урбаних делова, њихов третман пречишћавања као и испуштање не смеју бити такви да се њима угрози постојећи квалитет површинских и подземних вода према уредбама и правилима Закона о водама.

В) Комунални отпад одвозити на предвиђену депонију;

8. Постојећи водни објекти на површини обухваћеној наведеним ПДР-ом археолошко-етнолошког парка "Равна" у Равни, морају се уклопити у План детаљне регулације;

9. Ускладити будуће трасе и нивелете свих видова каблова, цевовода водовода и канализације, трасе пута и остало тако да се приликом укрштања и додира са водним и другим објектима не ремети нормално функционисање и одржавање постојећих објеката. Не може се кроз само корито реке, јаруге или канала предвидети никаква траса каблова, цевовода, путна траса и остало због ремећења природног отицања;

10. Да подносилац захтева- инвеститор у претходном поступку реши све имовинско-правне односе;

11. Да се за издавање водних услова и водне сагласности сагласно Закону о водама (Сл. гласник РС", бр.30/10), Инвеститор обрати Министарству пољопривреде и заштите животне средине-Републичкој дирекцији за воде у Београду.

Водоснабдевање

Водоснабдевање у селу Равна решено је на начин каптирања извора у чијој близини је и пумпна станица којом је обезбеђено да количина воде цевима снабдева село пијаћом водом. Пречник постојеће цеви је Ø 90.

Постојећи водовод је власништву Месне заједнице која је задужена и за одржавање истог.

На локалитету према археолошком налазишту планирана је изградња инфопулта са пратећим садржајима. У новопроектваном објекту потребно је обезбедити потребну количину воде за санитарне чворове и точећа места .

Да би обезбедили потребну количину воде пројектована је водоводна линија пречника Ø 1" у дужини од L= 250,0 м!, за нову линију узима се веза на већ постојећем цевоводу Ø 90 који пролази локалним путем према селу. Пречник цеви задовољава потребе овог објекта собзиром да се сматра да је овај објекат

привременог карактера.

Поред инфо-пулта планирана је изградња ресторана и ресторана са апартманским смештајем.

Ресторан је планиран на локалном путу у близини пумпне станице ,а на месту старе воденице.Овом објекту такође је потребна вода,која ће бити обезбеђена прикључком потребног капацитета на постојећи цевовод Ø 90.

Ресторан са апартманским смештајем планиран је непосредно испод школе. Водоснабдевање ће бити решено прикључком на постојећи цевовод Ø 90.

Приликом прорачуна дистрибутивне мреже ,меродавни утицај за димензионисање је онај који задовољава норму потрошње 250 л/ст.дан,односно протицај за несметани рад против пожарних хидраната.Водоводна мрежа извешће се преко јавних површина ,поред пута и кроз труп пута при чему водити рачуна о постојећим инсталацијама.За цевовод користити савремене материјале ,првенствено полиетиленске цеви за меродавне радне притиске .

Фекална канализација

У селу Равна тренутно не постоји канализациона мрежа али у неком наредном периоду је планирана.Отпадна вода из новопроектлованих објеката биће одведена у планирани цевовод Ø300 који ће бити смештен по осовини главног пута према селу,па све до планираног постројења за пречишћавање отпадне воде на катастарској парцели КП 733 КО Равна.

У цевовод ће бити одведена вода из ресторана са апртманима и ресторана поред пумпне станице,док ће отпадна вода са локалитета где предвиђен инфо-пулт бити одведена ПВЦ цевоводом Ø200 у монтажну септичку јаму од пластике капацитета $V=30 \text{ m}^3$. Овакве јаме представљају решење у оним подручјима где не постоји изграђен градски канализациони систем и где није могуће се прикључити на канализацију .Технологијом спиралног намотавања израђују се пластичне септичке јаме које уствари представљају хоризонталне резервоаре укопавају се у земљу и тиме се спречава ширење неугодних мириса и заразе.Изузетно су чврсте и отпорне на разне врсте хемикалија,као и на притисак воде и земље.Век трајања им је 50 година.

Септичка јама ће бити уграђена на приступачном месту за одржавање и пражњење.Положај је такав да је могуће повећање капацитета и повезивање са предходно постављеном .Њиховом уградњом водимо рачуна о здрављу људи и заштити и очувању животне средине,такода ће са те стране локалитет бити безбедан.

Регулација водотока

У оквиру границе Плана се налази део Раванског потока који пролази непосредно поред архео-етно парка. ПДР-ом је предвиђена његова регулација како би се спречило евентуално изливање воде и плављење самог архео-етно парка.

Поред Раванског потока, границом плана је обухваћен и јаз који тренутно није у функцији. ПДР-ом је предвиђена реконструкција воденице, а самим тим и регулација и реконструкција јаза и на тај начин би се добила још једна туристичка атракција.

Реконструкција водотока би се састојала у чишћењу дна и косина као и облагање косина обалоутврдом од камена.

Услови ЈКП "Стандард" за изградњу канализационе мреже:

Водовод

Цевовод јавног водовода пројектовати и изградити дуж јавних саобраћајница поред коловоза или у коловоз односно ивице саобраћајница и пројектовану водоводну линију повезати на већ изграђени сеоски водовод.

Канализација

Пројектовати и изградити уређај за пречишћавање отпадних вода пре било каквих активности на пројектовању и изградњи јавне канализације и изградити септичку јаму потребних димензија за пријем фекалија.

Јавну канализацију пројектовати континуално осовином саобраћајница у нагибу мин $i=0,4\%$, мах $i=1:0,5$ No, каскадно за веће нагибе, са минималним покривањем цевовода од 1,4м.

Електричне инсталације

Подаци и услови Југоисток д.о.о.:

На подручју обухваћеном планом некада је постојала СТС 10/0,4 kv "Равна 2" снаге 50kVA и прикључни далековод 10 kv на дрвеним стубовима и са проводником Al/ч 25mm², као и нисконапонска мрежа на дрвеним стубовима са самоносивим кабловским снопом. Тренутно су активни прикључци за наводњавање пољопривредног земљишта и пумпна станица за водовод. Електродистрибутивни објекти су уцртани на ситуационом решењу које је достављено у прилогу.

За потребе прикључења планираних угоститељских и пословних објеката, јавне расвете и других објеката, а у зависности од захтеване снаге, потребно је реконструисати и повећати снагу постојеће СТС, реконструисати нисконапонску мрежу на бетонске стубове и уградити СКС одговарајућег пресека. Сва будућа мерна места морају бити лоцирана на јавној површини како би била несметано доступна радницима електродистрибуције.

Уколико је потребно, због визуелног доживљаја да електродистрибутивни објекти буду под земљом, онда треба уместо СТС изградити типску полуукопану ТС 10/0,4 kv одговарајуће снаге, нисконапонску мрежу на дрвеним стубовима демонтирати и поставити подземне кабловске водове одговарајућег пресека. У том случају измештена мерна места треба да буду на слободностојећим бетонским постолјама.

У фази реализације пројекта, инвеститор је у обавези да се обрати оператеру дистрибутивног система за добијање детаљних услова за прикључење.

ПТТ инсталације

Услови Телекома Србије:

1. На планираном подручју археолошко-етнолошког парка "Равна", налази се постојећи оптички магистрални кабл Ниш-Зајечар, чија је траса уцртана на подлози у прилогу ових услова. Траса магистралног кабла се налази са десне стране државног пута II Б реда бр.423 (веза са државним путем 219 Штипина-Дебелица-Боровац-Вратарница) а у смеру ка Дебелици, у дужини од око 590м.

2. При изради пројектне документације за изградњу инфраструктурних објеката при уређењу простора и изградњи објеката, у границама археолошко-етнолошког парка “Равна”, истим сагледати да не дође до угрожавања механичке стабилности и техничких карактеристика постојећег подземног оптичког кабла који је положен у заштитној ПЕ цеви. Такође, не сме доћи до угрожавања нормалног функционисања ТК саобраћаја, те с тога мора увек бити обезбеђен адекватан приступ постојећем каблу ради његовог редовног одржавања и евентуалних интервенција.

3. Пре почетка извођења радова у зони трасе кабла, потребно је благовремено обавестити и у сарадњи са надлежном службом “Телекома Србије” а.д.- Извршне јединице Зајечар, ул. Драгослава Срејовића 13, која одржава постојећи оптички кабл, извршити идентификацију и обележавање трасе постојећег подземног оптичког кабла у зони планираних радова (помоћу инструмента трагача каблова и по потреби пробним ископима на траси), како би се утврдио његов тачан положај и дубина и дефинисали коначни услови заштите кабла;

4. Пројектном документацијом за изградњу свих инфраструктурних објеката комуналног опремања, потребно је испоштовати све законске одредбе и прописе, а које се односе на удаљење, паралелно вођење и укрштање инсталација комуналног опремања (ЕЕ каблова, воде, канализације и др.), од постојећег оптичког кабла;

5. Заштиту и обезбеђење постојећег ТК кабла треба извршити пре почетка било каквих грађевинских радова и предузети све потребне и одговарајуће мере предострожности како не би на било који начин, дошло до угрожавања механичке стабилности, техничке исправности и оптичких карактеристика постојећег оптичког кабла;

6. Грађевинске радове у непосредној близини постојећег ТК кабла вршити искључиво ручним путем без употребе механизације и уз предузимање свих потребних мера заштите (обезбеђење од слегања, пробни ископи и сл.);

7. У случају евентуалног оштећења постојећег оптичког кабла или прекида ТК саобраћаја услед извођења радова, инвеститор/извођач радова је дужан да предузећу “Телеком Србија” а.д. надокнади целокупну штету по свим основама (трошкове санације и накнаду губитка услед прекида ТК саобраћаја);

8. Прикључење на ТК мрежу “Телекома Србија” свих планираних пословних, стамбених и угоститељских објеката (нова изградња, реконструкција, ревитализација, доградња и надградња) у комплексу археолошко-етнолошког парка “Равна”, планирати са постојеће резерве NL33, на оптичком каблу Ниш-Зајечар. Сам положај постојећег кабла дат је у *Прилогу 2* ових услова, а прецизан ситуациони положај резервне дужине на каблу приказан иу детаљу “А”. Од ове резерве извршиће се прикључење свих планираних објеката изградњом подземних оптичких провода, или изградњом једног мултисервисног приступног чвора (мини ИПАН-а). Тиме се стварају услови за пружање најсавременијих широкопојасних сервиса ИПТВ високе резолуције и преноса података, а сходно захтевима потенцијалних корисника.

Такође, од постојеће резерве NL33 на оптичком каблу Ниш-Зајечар, планира се и повезивање насеља Равна на ТК мрежу “Телекома Србије”, изградњом подземног оптичког привода до будућег мини ИПАН-а Равна.

9. Овим напомињемо да се при пројектовању инфраструктурног опремања (струје, воде, канализације и сл.) планира и полагање једне заштитне ПЕ цеви $\varnothing 40\text{мм}$ за наше потребе, а да при самом извођењу радова инвеститори/извођачи благовремено обавесте “Телеком Србија”- Извршну јединицу Зајечар, ул. Драгослава Срејовића 13, ради синхронизовања и наших радова на самом полагању заштитних ПЕ цеви. Тиме се стварају предуслови да се касније знатно брже наставе

даље активности око изградње оптичке приступне мреже (увлачењем оптичког кабла кроз планирану ПЕ цев) како у самом комплексу туристичког археолошко-етнолошког парка "Равна", тако и за насеље Равна, а избегао би се поновни ископ рова кроз сам археолошки комплекс, за наше потребе.

10. Обавезује се обрађивач ПДР-а археолошко-етнолошког парка "Равна", да се по завршетку израде пројектних документација за поједине фазе заштите простора и изградње објеката у комплексу парка, затраже услове и сагласности од стране Предузећа за телекомуникације "Телеком Србија" а.д., Извршне јединице Зајечар, на Идејне/Главне пројекте.

1.4. Степен комуналне опремљености грађевинског земљишта по целинама или зонама из планског документа, који је потребан за издавање локацијске и грађевинске дозволе

Прва целина коју чини постојећи архео-етно парк је у принципу комунално опремљен. Сви објекти су прикључени на локални водовод, прикључени су на електричну енергију као и на телефонску мрежу. Највећи проблем комуналне опремљености је канализациона мрежа која није адекватно решена, већ се улива у септичку јаму која није непропусна и која деградира земљиште у окружењу етно-парка. Планском документацијом се предвиђа отклањање овог недостатка и прописно решава одвођење отпадних вода.

Друга и трећа целина у постојећем стању нису комунално опремљене. У оквиру израде ПДР-а је предвиђено:

-Снабдевање електричном енергијом и санитарном водом и одвођење отпадних вода;

-Обезбеђен пешачки приступ и приступ интервентних возила;

-Обезбеђена могућност прикључења расвете на електро-мрежу;

1.5. Општи и посебни услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи

Заштита природе, природних вредности и предела

Са становишта заштите природе и природних вредности приоритетне активности су:

-ревизија статуса заштићених подручја и усклађивање са актуелном законском и планском основом;

-ревизија статуса заштићених врста дивље флоре и фауне;

-санација деградираних простора;

Приоритети развоја туризма:

-унапређење туристичке понуде кроз развој постојећих и активирање нових садржаја и облика туризма, поготово оних везаних за културно наслеђе;

-развој археолошког туризма у оквиру Timacum Minus-a, са тематским парком (туристичким, научноистраживачким, пословним и едукативним пунктовима);

-унапређење и развој рекреативне (терени, стазе..) и техничке инфраструктуре (водоснабдевање и канализација отпадних вода, електроснабдевање и телекомуникације), ради обезбеђења материјалне основе туризма и рекреације и остваривања туристичке понуде;

-у односу на изградњу нових комерцијалних смештајних капацитета приоритет има модернизација постојећих и потенцијалних смештајних капацитета;

Услови Завода за заштиту природе:

Завод за заштиту природе је на основу члана 9. Закона о заштити природе ("Службени гласник РС", бр.36/2009, 88/2010 и 91/2010-исправка) и члана 192. став 1. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", бр.33/1997 и 31/2001 и "Службени гласник РС", бр.30/2010) прописао услове који ће бити уграђени у План детаљне регулације археолошко-етнолошког парка "Равна".

1. Предметно подручје се не налази унутар заштићеног природног добра за које је спроведен или покренут поступак заштите, не налази се у просторном обухвату еколошких мрежа, нити у простору евидентираних природних добара. Сходно томе, издају се следећи услови заштите природе:

-Просторно уређење предметног подручја може се извести само у границама обухвата предметног Плана и мора бити у складу са приложеном ситуацијом са границом Плана детаљне регулације археолошко-етнолошког парка "Равна";

-Планском и техничком документацијом предметног Плана потребно је обезбедити правила уређења и намену површина, правила грађења, као и остале елементе за спровођење Плана;

-Осим планиране намене површина предметним планским актом је неопходно утврдити потенцијал постојећих природних ресурса, постојећих зелених површина, водотокова и сл. , као и планирати очување и унапређење истих;

-Предвидети максимално очување и заштиту високог зеленила и вреднијих примерака дендрофлоре (појединачна стабла, као и групе стабала);

-Планом уређења јавног зеленила, односно парковских површина, вршити континуирану замену старих, оштећених и неодговарајућих врста новим садницама, као и након тога спроводити мере очувања и неговања;

-Прибавити сагласност надлежних институција за извођење радова који изискују евентуалну сечу одраслих, вредних примерака дендрофлоре, како би се улањање вегетације svelo на најмању меру;

-Тамо где то простор унутар комплекса омогућава, планирати зелене оазе, одговарајући проценат уређених зелених површина, са одговарајућим зеленилом, мобилијаром, са клупама, осветљењем, кантама за отпатке и сл. Приликом озелењавања ових површина, потребно је користити искључиво аутохтону вегетацију, листопадно и четинарско дрвеће и шибље;

-Редовним одржавањем партерног зеленила и слободних површина, сузбијати и контролисати алергене и инвазивне врсте;

-Дуж саобраћајница планирати заштитно зеленило. Приликом избора садног материјала користити врсте које су биолошки постојане, отпорне на штетне утицаје (издувни гасови и сл.), естетски прихватљиве и прилагођене околном простору и његовој намени;

-Водити рачуна о димензијама кореновог система приликом одабира врста , а посебно обратити пажњу на начин садње како не би коренов систем денивелисао терен (улице, тротоаре, паркинг просторе итд.) и како се не би укрштао са трасама подземних инсталација;

-Није дозвољено вршити значајне промене морфологије терена, односно постојећег предела, мимо пројектом утврђених локација елемената на предметној деоници;

-Забрањено је планирати промене постојећег режимареке Бели Тимок и евентуалних подземних водотокова на предметном подручју, измене хидролошког режима истих, односно извођење било каквих истражних бушења и хидротехничких радова без поседовања одговарајуће документације и претходно прибављених

одговарајућих мишљења, услова или сагласности надлежних институција. Осим наведеног, забрањено је ширење грађевинског подручја ка обалама наведеног водотока, односно потребно је предвидети мере којима се забрањује затварање миграторних путева водених животиња, планирање извођења евентуалних радова у обалном појасу, који могу угрозити стабилност и морфологију обалног појаса, а све у циљу одржања физичке структуре обала водотока. Наведено подразумева да није дозвољено планирати засипање, преграђивање и измештање реке Бели Тимок на предметном подручју, као и планирати извођење грађевинских радова који могу изазвати замућење водотока дуже од пет дана у континуитету;

-У случају да у току извођења планираних радова дође до појаве ерозије земљишта, носилац пројекта је у обавези да хитно предузме одговарајуће антиерозивне мере;

-Приликом пројектовања новопланираних објеката водити рачуна да се исти уклопе у амбијенталну целину простора;

-Планирати пешачке стазе у циљу лаког и несметаног прилаза планираним објектима као и површинама на којима се планира хортикултурно уређење;

-На јавним зеленим површинама није пожељно планирање сталних објеката у туристичке, угоститељске и друге сличне сврхе, или било која друга активност која би довела до деградације постојећих елемената простора;

-При изградњи паркинг простора избећи формирање великих компактних асфалтних или бетонских површина садњом појединачних стабала, формирањем мањих затрављених површина или прекривање површина затрављеним растер елементима;

-Предвидети одговарајућу инфраструктуру, која ће бити постављена у коридорима ради лакшег одржавања. Обавезна је јединствена електро, водоводна, канализациона, и ПТТ-мрежа, као и планирање одговарајућег система за сакупљање и евакуацију отпадних вода;

-Непропусне септичке јаме, као прелазно решење до изградње канализационе мреже, треба да буду прописане као стандард за све објекте;

-Предвидети забрану сервисирања возила и грађевинских машина за време извођења радова на самој локацији;

-Уколико приликом извођења планираних радова или током експлоатације изграђених објеката дође до хаваријског изливања уља, мазива или других опасних и штетних материја, обавезно је уклањање дела загађеног земљишта и његова санација заменом и затрављивањем;

Планирати да уколико се у границама предметног планског акта наиђе на геолошка или палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.), која би могла представљати заштићену природну вредност, у складу са Законом о заштити природе, налазач је дужан да о налазу обавести Министарство пољопривреде и заштите животне средине, у року од осам дана од проналаска и предузме мере заштите од уништења, оштећења или крађе до доласка овлашћеног лица;

-Предвидети да се након завршетка свих радова изврши санација и рекултивација деградираних површина.

Заштита непокретних културних добара, добара која уживају претходну заштиту и евидентираних културних добара

За остваривање предвиђеног развоја и заштите културних добара у наредном периоду потребно је следеће:

-перманентна израда, вођење и ажурирање инвентара о културним добрима као један од најзначајнијих послова у заштити културних добара;

- приступање разради студијске и пројектне документације у вези са заштитом културних добара;
- подизање свести локалног становништва о значају и важности културног добра;
- заустављање непланске изградње са становишта режима заштите културних вредности;
- дефинисати заштитне појасе и просторе под посебним режимом коришћења;
- изградња саобраћајница за приступ археолошком парку Timacum Minus са неопходном инфраструктуром;

Услови заштите Завода за заштиту споменика културе

Археолошко налазиште “Равна”(Timacum Minus) представља комплексно налазиште са више фаза живота и градње. Како би План детаљне регулације обухватио све слојеве и фазе градње налазишта, и на адекватан начин третирао све вредности налазишта, потребно је урадити Студију заштите археолошког налазишта “Равна”- Timacum Minus.

Студија је потребно да обухвати следеће активности:

- истраживање података, прикупљање документације и валоризација споменичких вредности непокретног културног добра,
- утврђивање посебних услова заштите за сваки појединачни локалитет у оквиру непокретног културног добра.

До израде посебних услова за појединачне објекте и Студије заштите археолошког налазишта “Равна”- Timacum Minus важе даљи општи услови заштите:

- Планским мерама не сме бити угрожен интегритет, нити споменичка својства културног добра, односно добара која уживају претходну заштиту.
- Планским мерама треба створити оптималне услове за чување и трајну заштиту и презентацију заштићених добара.
- Планским мерама треба предвидети археолошка истраживања, трајну конзервацију, као и адекватну презентацију откривених непокретних објеката.
- На археолошким локалитетима није дозвољено планирање никакве градње, осим ако се то изричито одобри посебним условима, односно без претходних археолошких истраживања заштитног карактера.

- На заштићеном добру и у његовој заштићеној околини није дозвољено извођење било каквих радова, који могу променити њихов садржај, природу или изглед, без претходно прибављених услова и сагласности надлежног завода за заштиту споменика културе.

- Непокретна културна добра и добра која уживају претходну заштиту могу се користити у својој изворној, или одговарајућој намени, на начин који неће ни у чему угрозити њихова основна споменичка својства.

- Непокретна културна добра и добра под претходном заштитом не смеју се користити у сврхе које нису у складу са њиховом природом, наменом и значајем, или на начин који може довести до њиховог оштећења.

- Власник, корисник, или други субјект који по било ком основу располаже непокретним културним добром, или добром под претходном заштитом дужан је да га чува и одржава с пажњом тако да не дође до оштећења или уништења његових споменичких својстава. Није дозвољено да се руши, раскопава, преправља, презиђује, прерађује, или да се изводе било какви радови који могу променити изглед и вредност културног добра без претходно прибављених посебних услова и сагласности надлежног Завода.

-Завод за заштиту споменика културе посебним правним актом утврђује конкретне услове чувања, коришћења и одржавања, као и услове за предузимање конкретних мера заштите за свако појединачно непокретно културно добро или добро под претходном заштитом. АКТ О МЕРАМА ТЕХНИЧКЕ ЗАШТИТЕ, који прописује надлежни Завод.

- Планом детаљне регулације треба планирати интервенције у простору које неће угрозити заштићена непокретна културна добра и добра под претходном заштитом, већ допринети њиховој трајној заштити и пуној афирмацији њихових споменичких вредности.

-Све интервенције предвиђене Планом, које се ма на који начин односе на заштићена непокретна културна добра и добра под претходном заштитом, могу се предузимати само под посебним конкретним условима које утврђује надлежни Завод за заштиту споменика културе.

Мере заштите непокретних културних добара, добара која уживају претходну заштиту и евидентираних културних добара

Планом треба утврдити и мере заштите непокретних културних добара, односно добара под претходном заштитом и евидентираних културних добара, које ће се примењивати и реализовати као део активности на спровођењу Плана.

-Предвидети претходна археолошка истраживања заштитног карактера пре изградње било каквих објеката у циљу прикупљања података за израду услова и прописивању мера техничке заштите за изградњу планираних објеката.

-Предвидети Законом регулисане опште обавезе:

а) Уколико се у току извођења грађевинских и других радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања прекине радове и обавести надлежни завод за заштиту споменика културе и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен;

б) Инвеститор објекта је дужан да обезбеди средства за истраживање, заштиту, чување, публикавање и излагање добра које ужива претходну заштиту које се открије приликом изградње инвестиционог објекта-до предаје добра на чување овлашћеној установи заштите.

-Предвидети обавезу сопственика, корисника и других субјеката који располажу непокретним културним добрима, да сваком заштићеном објекту посвећују пуну пажњу прибављајући и спроводећи посебне услове и мере заштите од надлежног Завода за заштиту споменика културе Ниш, при ма каквим интервенцијама у складу са Законом.

-Обезбедити предуслове за корекцију свих негативних појава у односу према непокретним културним добрима и добрима која уживају претходну заштиту. То се пре свега односи на елиминисање планираних и реализованих интервенција у простору, које директно или индиректно угрожавају споменичке вредности, али и на све реализоване или планиране неадекватне и непожељне интервенције на појединим заштићеним објектима.

-Инсистирати на успостављању хармоничног просторног склада у амбијентима са споменичким вредностима, пројектовањем у контексту, ослањањем на споменичке вредности наслеђа у окружењу и другим методама које доприносе остваривању виших домета и унапређењу градитељског стваралаштва у обухваћеном простору.

Основне смернице Студије заштите археолошког налазишта Равна-Тимасум Минус

Програм и Планови

Основна идеја је формирати концепт јединства између археолошког налазишта и етно парка, стварајући изузетан и уређен археолошки и етно парк са развијеним системом управљања.

Функционална организација простора

Кроз Прилог 1 – *Катастарски план са границом плана и границом заштићеног археолошког налазишта „Равна – Тимасум Минус“*, прецизно су дефинисане границе заштите археолошког налазишта према решењу о заштити, као и границе обухвата ПДР-а, и потребно је уврстити га као саставни део Плана детаљне регулације.

Функционална организација простора дефинисана је кроз графичку документацију Прилог 4 – *Предлог намене површина у оквиру Плана детаљне регулације археолошко-етнолошког парка „Равна“*. Кроз овај прилог дат је предлог намене површина, са становишта заштите, који је потребно ускладити са осталом планском документацијом и другим условима имаоца јавних овлашћења. Кроз наведени предлог намене површина дефинисани су простори који би, са становишта заштите, били адекватни за археолошко налазиште оваквог типа.

Етно парк „Равна“ у оквиру школског дворишта задржава намену етно парка са смештајним и угоститељским капацитетима, али и са образовном делатношћу, и на овом простору могуће је планирање градње, реконструкције, ревитализације и доградње, искључиво према условима надлежног Завода за заштиту споменика културе, а у сврхе презентације и рехабилитације налазишта. Овом простору додаје се простор са источне стране парцеле, предвиђен за смештајно-угоститељске садржаје и туристичку инфраструктуру.

Јужно од пута ка селу Равна и са десне стране корита Бели Тимок, а у границама обухвата Плана детаљне регулације планиран је тампон слој зеленила, а на простору укрштања јаза и пута, на месту старе воденице могуће је планирати ревитализацију и пренамену објекта воденице у објекат друге намене, али у складу са потребама презентације и заштите археолошког налазишта.

Веома значајан сегмент је уређење корита реке Бели Тимок, с обзиром да се неке од истражених археолошких структура (Thermae I) налазе у непосредној близини обале, па неуређеност корита у условима обилних падавина може довести до изливања реке и директног угрожавања археолошких остатака.

Простор који се тренутно користи у пољопривредне сврхе (њиве, баште, воћњаци), а такође је препознат као археолошко налазиште, односно налази се у границама заштите археолошког налазишта, потребно је да се дефинише као простор археолошког налазишта и да се ограничи деловање људских фактора. Мерама техничке заштите дозвољава се само плитко орање, како се не би угрозили археолошки остаци, није дозвољена градња објеката било ког типа, сем у сврхе презентације и заштите археолошког налазишта, а све искључиво према условима надлежног Завода.

Иако се мере заштите односе на целокупно налазиште, посебно треба издвојити видљиве архитектонске структуре: утврђење, југозападна грађевина и северозападне терме, као просторе на којима ће се приоритетно спроводити активности. На овим просторима предвиђено је покретање активности на

документовању, спровођењу санација, конзерваторско-рестаураторских радова и даље презентације и интерпретације наслеђа.

Разматрајући раздаљине између етно парка и археолошког налазишта, конфигурације терена и позиције у односу на истражене структуре археолошког налазишта, предвиђено је да се паркинг простор, као и објекат за пријем туриста позиционира у северном делу граница обухвата ПДР-а, непосредно уз постојећи сеоски пут, на самој раскрсници путева. Оваква позиција простора за пријем туриста и паркинга условљена је великим раздаљинама, постојањем инфраструктуре (водовода и канализације), као и адекватном позицијом у односу на само налазиште, при чему визуре на налазиште нису угрожене, а створен је простор неопходан за туристичку инфраструктуру.

Кроз План детаљне регулације треба детаљно регулисати и одредити површине намењене за изградњу, реконструкцију, ревитализацију и доградњу ИСКЉУЧИВО У СВРХУ ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ И ОЧУВАЊА АРХЕОЛОШКОГ НАЛАЗИШТА, као и површине на којима се налазе археолошке и архитектонске структуре на којима је потребно спровести конзерваторско-рестаураторске радове. Планом је даље потребно резрешити трасе инфраструктурних водова, саобраћајнице и режим коришћења земљишта.

Приоритетне активности

Приоритетне активности у овом тренутку се, пре свега, односе на заштиту истражених архитектонских структура *in situ*, с обзиром да су истражене архитектонске структуре налазишта само делимично конзервирани, као и да су последње конзерваторске активности спроведене пре око 30 година.

Први корак у процесу рехабилитације налазиште представља израда документације постојећег стања, што ће омогућити јасно дефинисање приоритета, и одредити даље активности.

Конкретно приоритет за израду документације и спровођење конзерваторско-рестаураторских радова је **западни бедем са свим припадајућим кулама и капијама**, док ће се остали приоритети одредити ближим сагледавањем стања налазишта на терену приликом израде документације западног бедема.

Приликом реализације ових активности потребно је предвидети средства за пажљиво чишћење структура од растиња, превентивну заштиту археолошких структура, али и за ревизиона археолошка ископавања за потребе заштите.

Истовремено потребно је припремати документацију и изводити радове на постављању инфраструктуре (потребне саобраћајнице, електро и други водови, пратећи објекти туристичке инфраструктуре, додатна путна сигнализација) и обезбедити доступност информацијама.

У току реализације наведених активности потребно је паралелно развијати систем управљања, заштите и презентације археолошког налазишта и доћи до заједничког и целовитог плана и програма, који ће се тицати свих заинтересованих страна и који ће омогућити свеобухватну рехабилитацију налазишта. Током процеса водити се начелом међуинституционалне сарадње и укључивања свих заинтересованих страна у процесе одлучивања, чиме се подиже свест, граде капацитети и спроводи едукација локалне заједнице и других заинтересованих страна за чување, интерпретацију и коришћење баштине.

Програм рехабилитације налазишта потребно је посматрати са више различитих аспеката, па је тек формирањем квалитетног система управљања и успостављањем управљачке структуре који ће се састојати од свих заинтересованих страна, које ће свака из своје области дати предлоге, могуће дефинисати програме и

фазе археолошких и конзерваторских истраживања, приоритета за реализацију конзерваторско-рестаураторских радова, програма презентације налазишта, доступности налазишта, физичке приступачности и доступности информацијама и даље туристичке инфраструктуре, економског развоја и др.

Систематизован план рада

За реализацију свих предходно наведених планова и програма потребно је осмислити систематизован план рада, кроз који ће јасно бити дефинисане активности које ће омогућити реализацију конкретних планова и довести до остварења препознатих циљева.

Стање налазишта - да омогући свеобухватно сагледавање тренутног стања у коме се налазиште и истражене архитектонске структуре налазе

1.1. Припремне активности за детаљно снимање истражених структура (сеча растиња, разчишћевање растиња, чишћење налазишта, и др.)

1.2. Геодетско снимање свих истражених елемената архитектуре за потребе прикупљања прецизне техничке документације постојећег стања

1.3. Детаљно снимање постојећег стања архитектонских структура и елемената, као и камене пластике (техничка документација, дигиталне подлоге, фотодокументација...)

1.4. Дигитализација и разрада целокупне прикупљене техничке документације и израда елабората постојећег стања свих истражених структура.

1.2. Приказ тренутног стања покретног археолошког материјала, степена конзервације и услове чувања

1.3. Приказ тренутног стања управљања и коришћења налазишта

Конзервација - преглед и листа широке процене приоритета за извођење радова на санацији и конзервацији структура, обезбеђена документација за извођење радова и реализација радова на терену

2.1. Разрада и прикупљене документације и приказ процене приоритетних активности за

извођење радова на санацији и конзервацији истражених структура

2.2. Израда листе приоритетних санационих активности, заштити и конзерваторско-рестаураторских радова

2.3. Израда пројектата хитних санација и конзерваторско-рестаураторских радова на најугроженијим архитектонским структурама

2.4. Разрада целокупне прикупљене документације и израда појединачних елабората, пројектата

санације, конзерваторско-рестаураторских радова, општег уређења и презентације

2.5. Израда годишњег и средњерочног акционог плана који се тиче конзерваторско-рестаураторских радова

2.6. Извођење предвиђених конзерваторско-рестаураторских радова на истраженим структурама

Рехабилитација - преглед активности потребних за остваривање рехабилитације налазиште односно, остваривање визије, као и оквирни временски период њиховог извршења. Ово подразумева потребне активности које се тичу свих заинтересованих страна: конзервација, истраживање, презентације, интерпретација, промоција, туристичка понуда и инфраструктура, едукација, брендирање...

- 3.1. Израда менаџмент плана
- 3.2. Формирање система управљања налазиштем
- 3.3. Израда софтвера за интрасекторску сарадњу
- 3.4. Израда заједничког, обједињеног годишњег и средњерочног акционог плана свих активности
- 3.5. Израда листе приоритетних пројеката из свих области за аплицирање за средства за коначну рехабилитацију налазишта
- 3.6. Израда приоритетних пројеката из свих области за аплицирање за средства за коначну рехабилитацију налазишта
- 3.7. Израда пројекта заштите, конзервације и презентације покретног материјала
- 3.8. Израда плана археолошких истраживања за потребе конзерваторских активности
- 3.9. Израда и постављање информационих табли, путне сигнализације и сл. Дефинисање основне **филозофије заштите** - очување аутентичности истражених структура и употреба савремених метода конзервације, презентације и интерпретације наслеђа.
- 4.1. Израда елабората којим би се дефинисала основна начела филозофије заштите, археологије, конзервације, презентације.
- 4.2. Израда елабората интерпретације, туристичког коришћења и брендирања Интерпретација налазишта коришћењем методе оживљавања историје (living history)

Подизање нивоа свести о значају и историјској вредности налазишта, испрва у круговима администрације локалне заједнице, а затим и шире публике.

- 5.1. Континуирано објављивање и представљање научних резултата
- 5.2. Интернет презентације
- 5.3. Креирање догађаја који ће ово налазиште ставити у фокус локалне заједнице и шире јавности
- 5.4. Организовање тематских и путујућих изложби
- 5.5. Израда и активно коришћење профила на друштвеним мрежама
- 5.6. Израда апликација за мобилне телефоне
- 5.7. Организација серије едукативних активности о значају налазишта, могућностима за његово коришћење и политикама културног наслеђа у функцији одрживог и економског развоја
- 5.8. Разрада потенцијалних средстава комуникације у сарадњи са представницима локалне самоуправе (Равна – Timasum Minus на интернет сајтовима општина и регионалних институција, билборди у граду, на аутобуским стајалиштима, медијска обавештења, Равнана културној агенди општина и региона)
- 5.9. Укључивање предшколских установа, основних и средњих школа, факултета у процес континуиране едукације и истраживања
- 5.10. Организација скупова, радионица, јавних дебата, јавних конкурса и др.
- 5.11. Едукација стручњака, студената и локалног становништва за тумачење баштине
- 5.12. Организовање волонтерских кампова истраживачког, едукативног, туристичког и конзерваторског карактера

- 5.13. Организовање уметничкох колонија
- 5.14. Организација серије едукативних активности и радионица за чување, интерпретацију и коришћење баштине
- 5.15. Организација информативних дана за локално становништво и школе од стране археолога на крају сваке кампање истраживања
- 5.16. Документовање и презентација баштине локалне заједнице везане за Равну (сећања, истраживања, легенде, локална знања)

Развијање концепта самоодрживости налазишта кроз планирање, израду пројеката и програма али и начина управљања и коришћења налазишта.

- 6.1. Планирање пројекта развоја људских ресурса и вештина у конзервацији и рестаурацији
- 6.2. Изградња капацитета везаних за управљање пројектима
- 6.3. Пројекат развоја људских ресурса за писање пројеката и прикупљање средстава
- 6.4. Реализација пројекта едукације свих актера у области менаџмента културних институција и активности за маркетиншку делатност, стратешко планирање, писање пројеката.
- 6.5. Развијање истраживачке станице као платформе за едукацију младих стручњака у области конзервације, рестаурације, археологије, музеологије...

Имајући у виду да општина Књажевац припада неразвијеним општинама у Србији, планирана рехабилитација археолошког налазишта Равна, уз помоћ развоја руралног и културног туризма, допринела би уравнотеженијем **економском развоју** на националном нивоу и смањењу стопе сиромаштва на локалном нивоу.

- 7.1. Едукација локалног становништва за пружање услуга смештаја и исхране у домаћинствима
- 7.2. Едукација локалног становништва за креирање и израду сувенира
- 7.3. Едукација локалног становништва за бављење креативним индустријама
- 7.4. Пружање подршке оснивању малих предузећа и покретање креативних бизниса

УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ АРХЕОЛОШКОГ НАЛАЗИШТА РАВНА - TIMACUM MINUS И СМЕРНИЦЕ ЗА ЊИХОВУ ПРИМЕНУ И СПРОВОЂЕЊЕ

Кроз Студију заштите археолошког налазишта Равна – Timacum Minus, дат је преглед постојећег стања и креирана визија за налазиште, препознати циљеви и креиран почетни програм и план рада који би требало да доведу до остварења препознатих циљева. Овим прилогом још једном се подвлаче основни услови и мере заштите археолошког налазишта, као и уштене смернице за њихову примену и спровођење.

УСЛОВИ ЗАШТИТЕ АРХЕОЛОШКОГ НАЛАЗИШТА РАВНА – TIMACUM MINUS

Спровести радове на:

- 1. Истраживању података, прикупљању и дигитализацији постојећег стања истражених структура;
- 2. Израдити листу приоритетних активности, на основу података прикупљених на терену;
- 3. Утврдити посебне услове заштите за сваки појединачни истражени објект или

- комплекс приликом техничког снимања постојећег стања и рада на терену;
4. Сви радови у оквиру Плана детаљне регулације археолошко етно парка Равна, као и у оквиру Граница заштите археолошког налазишта Равна могу се изводити само под условима надлежног завода за заштиту споменика културе и на начин утврђен одредбама Закона о културним добрима;
  5. Забрањује се свако ископавање, рушење, преправљање, презиђивање, прерађивање и вршење било каквих радова који могу нарушити својства непокретног културног добра;
  6. Забрањује се коришћење археолошког налазишта Равна у сврхе које нису у складу са његовом природом, наменом и значајем, или на начин који може довести до његовог оштећења;
  7. Кроз даље планирање обавезно тежити потпуној реконструкцији инфраструктуре, уклањању водова електричних инсталација постављених изнад земље;
  8. Служба заштите током процеса рехабилитације предвиђа локације и обим заштитних археолошких истраживања у сврхе конзерваторско-рестаураторских радова;
  9. Планским мерама не сме бити угрожен интегритет, нити споменичка својства налазишта;
  10. Планским мерама треба створити оптималне услове за чување, трајну заштиту, презентацију и интерпретацију непокретних културних добара;
  11. Планским мерама треба планирати интервенције у простору које неће угрозити заштићено непокретно културно добро, већ допринети његовој трајнијој заштити и пуној афирмацији споменичких својстава;
  12. На археолошком налазишту није дозвољено планирање градње, осим ако се то не одобри посебним условима или није предвиђено кроз Студију заштите археолошког налазишта Равна, али се свакако може спровести искључиво према посебним условима које издаје надлежни завод за заштиту споменика културе;
  13. На археолошком налазишту не смеју се изводити никакви радови који могу променити његов садржај, природу или изглед, без предходно прибављених услова и сагласности надлежног завода за заштиту споменика културе;
  14. Археолошко налазиште може се користити у својој изворној, или одговарајућој намени, на начин који ни у чему неће угрозити његова основна споменичка својства;
  15. Археолошко налазиште не сме се користити у сврхе које нису у складу са његовом природом, наменом и значајем, или на начин који може довести до његовог оштећења;
  16. Власник, корисник или други субјект који по било ком основу располаже археолошким налазиштем дужан је да га чува и одржава с пажњом тако да не дође до оштећења или уништења његових споменичких својстава;
  17. Није дозвољено извођење било каквих радова који могу променити изглед и вредност културног добра без предходно прибављених услова и сагласности надлежног завода.

МЕРЕ ЗАШТИТЕ АРХЕОЛОШКОГ НАЛАЗИШТА РАВНА – TIMACUM MINUS

Планом детаљне регулације археолошко етно парка Равна поред услова заштите треба утврдити и мере археолошког налазишта, које ће се примењивати и реализовати као део активности на спровођењу Плана. Ближе и детаљније мере заштите описане су кроз табелу систематизованог плана рада, а кроз овај прилог

дате су опште мере заштите које не треба изгубити из вида током имплементације Плана.

Опште мере заштите су:

1. Обезбедити услове за прикупљање техничке документације постојећег стања свих до сада истражених архитектонских структура на налазишту;
2. Остварити заштиту кроз документацију, као обавезни, примарни вид заштите, израдом потпуне стручне и техничке документације свих истражених архитектонских структура;
3. Планом детаљне регулације треба предвидети и трајну заштиту археолошког налазишта кроз рехабилитацију, ревитализацију и презентацију, конзерваторско-рестаураторске радове, односно, развијањем концепта одрживости и укључивањем у развојне токове, као и другим одговарајућим методама;
4. Планом детаљне регулације треба предвидети обавезу сопственика, корисника и других субјеката који су представници заинтересованих страна, да учествују у унапређењу стања у коме се налазиште налази и допринесу његовој рехабилитацији
5. Грађевинске интервенције на археолошком налазишту морају се спроводити само под условима које пропише надлежни завод за заштиту споменика културе;
6. Архитектура пројектованих објеката треба се планирати са највећом одговорношћу и у непосредној сарадњи са Заводом;
7. Планом детаљне регулације треба створити предуслове за корекцију свих негативних појава у односу према археолошком налазишту. То се пре свега односи на елиминисање планираних и реализованих интервенција у простору које директно или индиректно угрожавају споменичке вредности, али и на обезбеђивање средстава за санацију и конзерваторско-рестаураторске радове на сегментима и структурама које се налазе у лошем стању очуваности;
8. Планом детаљне регулације инсистирати на успостављању хармоничног просторног амбијента подређеног амбијенталним и споменичким вредностима, предвидети пројектовање у контексту археолошког налазишта уз обавезно ослањање на споменичке вредности наслеђа, и употребом других метода коједоприносе остваривању виших доемета и унапређењу градитељског стваралаштва у обухваћеном простору.

СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИМЕНУ И СПРОВОЂЕЊЕ УСЛОВА И МЕРА ЗАШТИТЕ

Целокупну Студију заштите археолошког налазишта Равна – Тимасум Минус, као и услове и мере заштите треба оперативнио користити и применити у процесу обраде и израде финалног нацрта плана, а нарочито при решавању намена површина, режима коришћења, планирања простора, и даљих активности на имплементацији;

Заштита животне средине и живота и здравља људи

Мере заштите животне средине и живота и здравља људи реализоваће се у складу са мерама прописаним Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину која је саставни део овог ПДР-а.

Услови Министарства здравља-Сектора за инспекцијске послове -Одељења за санитарну инспекцију-Одсек за санитарни надзор Ниш који се морају

испунити, а који су прописани следећим правилницима и законима:

Правилник о општим санитарним условима које морају да испуне објекти који подлежу санитарном надзору ("Сл. гласнк РС", бр.47/06), Закон о водама ("Сл. гласнк РС", бр.30/10), Правилник о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања ("Сл. гласнк РС", бр.92/08), Закон о сахрањивању и гробљима ("Сл. гласнк СРС", бр. 20/77, 24/85, и "Сл. гласнк СРС", бр. 53/93, 67/93, 48/94, 101/2005.), Правилник о минималним техничким и санитарно-хигијенским условима за уређење и опремање угоститељских објеката ("Сл. гласнк РС", бр.41/10) и Правилник о санитарно-хигијенским условима за објекте у којима се обавља производња и промет животних намирница и предмета опште употребе ("Сл. гласнк РС", бр.6/97 и 52/97).

Заштита од других опасности у миру и рату

Због заштите људи, материјалних и других добара од ратних разарања, елементарних и других непогода и опасности у миру изградња објеката мора бити извршена уз примену одговарајућих законских и других прописа. Из тог проистиче обавезна изградња склоништа у оквиру изградње свих врста новопроектованих објеката.

Приликом израде техничке документације за објекте, инвеститор је дужан да обезбеди склонишне просторије у подрумском делу.

Двонаменска склоништа треба урадити на основу Правилника о техничким нормативима за склоништа отпорности 50 Кра.

Заштита од земљотреса

Новопроектовани објекти се морају пројектовати и реализовати у складу са важећим техничким прописима о грађењу на сеизмичким подручјима. У даљој разради обавезно је извршити детаљна истраживања терена за појединачне локације и на бази микро испитивања одредити степен сеизмичког интензитета.

На сеизмолошкој карти публикованој 1987. године за повратне периоде 50, 100, 200, 500, 1000 и 10000 година која приказује очекивани максимални интензитет земљотреса, са вероватноћом појаве 63% подручје Књажевца се за повратни период од 500 година налази у зони 8 MCS⁰ скале. Догођени максимални сеизмички интензитет на подручју Књажевца је био 6⁰ MSK- 64 као манифестација земљотреса Берово. Жаришта која одређују ниво сеизмичке угрожености на простору Књажевца су Берово и Трн.

Заштита од пожара

Услови МУП-а одсека за противпожарну заштиту

Поред услова прописаних законом који уређује област градње и уређења простора, потребно је да плански документ садржи:

- 1) изворишта снабдевања водом и капацитет водоводне мреже који обезбеђује довољне количине воде за гашење пожара;
- 2) Удаљеност између зона предвиђених за стамбене и објекте јавне намене и зоне предвиђених за индустријске објекте и објекте специјалне намене;
- 3) приступне путеве и пролазе за ватрогасна возила до објекта;
- 4) безбедносне појасеве између објеката којима се спречава ширење пожара и експлозије, сигурносне удаљености између објеката или њиховно пожарно

одвајање;

5) могућности евакуације и спасавања људи;

При изради пројектне документације потребно је придржавати се одредби Закона о заштити од пожара ("Сл. гласник РС" бр.111/09 и бр.20/2015), Закон о запаљивим и горивим течностима и запаљивим гасовима ("Сл. гласник РС" бр.54/2015), Правилника о техничким нормативима за хидрантску мрежу за гашење пожара (Сл. лист СФРЈ", бр.30/91), Правилника о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређење платоа за ватрогасна возила у близини објекта повећаног ризика од пожара (Сл. лист СРЈ", бр.8/95), по коме најудаљенија тачка коловоза није даља од 25,00м од габарита објекта и других техничких прописа.

Заштита од поплава и бујица

Подручје у оквиру границе Плана има такву конфигурацију терена, да је код већег дела терена поплава искључена. Постоји опасност од бујица, али се и оне могу очекивати на мањим локалитетима.

Да би се ова опасност избегла, потребно је уређење терена на ширем подручју и предузимање одговарајућих мера шире од границе Плана док је у оквиру границе Плана предвиђена изградња атмосферске канализације која би одвела бујичне воде.

1.6. Посебни услови којима се површине и објекти јавне намене чине приступачним особама са инвалидитетом, у складу са стандардима приступачности

При пројектовању и реализацији објеката у зони извршења мера техничке заштите у складу са законом и савремене изградње у функцији археолошког налазишта, као и свих других објеката применити решења која ће омогућити лицима са посебним потребама неометано и континуално кретање и приступ у складу са стандардима приступачности и важећим прописима, као и правилником о техничким стандардима приступачности ("Сл. гласник РС", бр. 46/2013). На подручју Плана, на површинама за паркирање обезбедити потребан број паркинг места за особе са специјалним потребама, у свему према истом правилнику.

1.7. Попис парцела и опис локација за јавне површине, садржаје и објекте

План детаљне регулације археолошко-етнолошког парка "Равна" у оквиру границе плана захвата претежно површину јавне намене. Опис локација, садржаја и објеката за јавне површине дефинисан је прецизно координатним тачкама које су приказане на Графичком прилогу број 4 (Режим коришћења грађевинског земљишта).

1.8. Попис објеката за које се пре обнове или реконструкције морају израдити конзерваторски или други услови за предузимање мере техничке заштите и других радова, у складу са посебним законом

Програмом заштите потребно је дефинисати детаљне мере заштите, одржавања и уређења свих објеката који се налазе у оквиру границе Плана детаљне регулације.

Непокретна културна добра морају очувати свој аутентичан изглед, оригиналне материјале, хоризонтални и вертикални габарит, конструктивне и декоративне елементе и функционалне карактеристике објекта.

Обавеза корисника је да обезбеди континуирано текуће одржавање културног добра, а све интервенције, начин чувања и презентацију непокретног културног добра реализује на основу конзерваторско-рестаураторског елабората који израђује установа заштите или друга овлашћена фирма под условима и стручним надзором службе заштите споменика културе.

Обавеза корисника је још да се комплетно уређење заштићене околине реализује на основу пројекта уређења, у складу са прописаним условима службе заштите споменика културе и природе и других надлежних институција у погледу обликовања слободних зелених површина, поплочавања свих стаза и прилаза, расвете различитог типа, урбаног мобилијара са својеврсном опремом и друго.

1.9. Мере енергетске ефикасности изградње

Кроз пројектовање и изградњу објекта обезбедити примену прописаних мера енергетске ефикасности изградње, као и Правилника о енергетској ефикасности зграда ("Службени гласник РС", број 61/11) и других мера одређених важећим прописима.

Да би се смањила потрошња свих врста енергије, уштедела енергија и обезбедила одржива изградња потребна је:

- Примена техничких мера;
- Примена свих важећих стандарда у грађевинарству;
- Примена услова планирања, пројектовања, изградње и употребе објекта;

Енергетска својства објекта јесу стварно потрошена или оцењена количина енергије која задовољава различите потребе које су у вези са стандардизованим коришћењем објекта.

Да би се смањила количина потрошене енергије грејања и хлађења објекта, потребно је приликом изградње водити рачуна о следећем:

- Положај објекта у односу на стране света, ружу ветрова и конфигурацију терена;
- Примена хидроизолационог материјала;
- Примена термоизолационог материјала;
- Примена столарије са термоизолованим вакум-стаклом;
- Примена косих кровних конструкција и одговарајућег кровног покривача;

Да би се смањила количина потрошње електричне енергије, потребно је користити штедљиве електричне апарате и расвету са штедљивим осветним телима.

1.10. Други елементи значајни за спровођење планског документа

Приоритети у спровођењу Плана детаљне регулације и извори финансирања приоритетних радова

Приоритети у изградњи су сви системи инфраструктуре, а пре свега:

- новопројектована јавна расвета;
- новопројектована водоводна и канализациона мрежа са постројењем за пречишћавање отпадних вода;
- новопројектовани путеви и улице;
- партерно уређење (зеленило, мобилијар и сл.);

1.11. Стратешка процена утицаја планског документа на животну средину

Стратешка процена утицаја планског документа на животну средину се по Закону о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС" бр. 135/04 и 88/10) ради као посебан елаборат који има своју процедуру паралелну са израдом Плана детаљне регулације.

2. Правила грађења

Правила грађења и мере заштите за све целине која се могу примењивати док трају археолошка истраживања

Одлуком о утврђивању локалитета Тимасум Минус у атару села Равна, за археолошко налазиште утврђене су мере заштите све док се врше археолошка истраживања, односно док се простор у потпуности не истражи. У том смислу примењују се следеће мере:

- забрана површинске експлоатације и експлоатације земљишта и сировина, као и свих врста истражних радова, осим археолошких ископавања и истраживања;
- забрана сађења високе вегетације и пошумљавања простора, осим за потребе презентације археолошког налазишта;
- забрана обраде земљишта дубоким орањем, риголовања земљишта за винограде до дубине веће од 0,3м и забрана садње воћњака;
- забрана просипања, одлагања и привременог или трајног депоновања отпадних и штетних материја-хемијски агресивних, експлозивних, отровних и радиоактивних;
- забрана испуштања отпадних вода површинских и дубинских у речне токове, а елиминацију спровести у прописно изграђене септичке јаме;
- забрана неовлашћеног прикупљања покретних археолошких површинских налаза

Изградња привремене надземне инфраструктуре преко археолошког налазишта може се изузетно дозволити на основу услова и сагласности надлежних установа заштите споменика културе и природе.

Промена облика терена дозвољава се само у функцији презентације археолошког налазишта и уз адекватну презентацију налаза.

Путна мрежа преко археолошког налазишта може се изградити и користити само за потребе презентације археолошког налазишта, а може се привремено користити и за одређене потребе привредне делатности на основу одлуке надлежног завода за заштиту споменика културе.

Дозвољава се изградња објеката у функцији презентације археолошког налазишта на простору који је у потпуности археолошки истражен, на основу услова и сагласности надлежних установа заштите споменика културе.

На културним добрима и добрима под претходном заштитом не може се вршити раскопавање, рушење, преправљање или било какви радови који могу да наруше својства културног добра без претходно утврђених услова и сагласности.

Мере техничке заштите и други радови на споменицима културе, односно њиховој заштићеној околини, могу се изводити само по условима и начину утврђеном Законом о културним добрима.

Сакралне споменике неопходно је чувати на месту, а Програмом заштите потребно је да се дефинишу детаљне мере заштите, одржавања и уређења.

Приликом озелењавања и пејзажног уређења, користити саднице искључиво плитког корена, како не би дошло до девастирања презентованих античких остатака, као ни објеката и конструкција у функцији презентације.

Услови и начин обезбеђивања простора за паркирање возила је да је за сваку изградњу, на свакој грађевинској парцели или зони обезбеђен потребан број паркинг места на нивоу археолошког налазишта као јединственог комплекса.

Положај објеката у односу на регулацију и у односу на границе грађевинске парцеле је тамо где је изградња планирана и предвиђена, одређен регулационим и грађевинским линијама на графичком делу планског акта.

2.1. Целина наменске градње

2.1.1. Врста и намена објеката који се могу градити под условима утврђеним планским документом, односно врста и намена објеката чија је изградња забрањена у појединачним зонама

Дозвољена изградња

-Објекти у служби археологије- у оквиру садржаја објеката треба предвидети депое, музејски простор, сале за предавања, изложбени простор, простор за запослене;

-Објекте угоститељског карактера;

-Смештајне капацитете;

-Објекти инфраструктуре – саобраћајнице ,паркинг простор, водовод, канализација, електро мрежа, телефонске инсталације;

-Уређене зелене површине;

- Шетне стазе

Режим изградње: нова изградња,доградња, надградња и реконструкција постојећих објеката.

Тип изградње: Сваки начин изградње објеката у складу са грађевинским прописима (класична,полумонтажна и монтажна изградња).

Обликовање јавних и осталих објеката ускладити са народним градитељством овог краја.

Приликом изградње објеката неопходно је придржавати се следећих Закона, прописа и правилника: Правилник о општим санитарним условима које морају да испуне објекти који подлежу санитарном надзору (“Сл. гласник РС”, бр.47/06), Закон о водама (“Сл. гласник РС”, бр.30/10), Правилник о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања (“Сл. гласник РС”, бр. 92/08), Закон о сахрањивању и гробљима (“Сл. гласник СРС”, бр.20/77, 24/85, и “Сл. гласник СРС”, бр.53/93, 67/93, 48/94, 101/05), Правилник о минималним техничким санитарно-хигијенским условима за уређење и опремање угоститељских објеката “Сл. гласник РС”, 41/2010) и Правилник о санитарно-хигијенским условима за објекте у којима се обавља производња и промет животних намирница и предмета опште употребе (“Сл. гласник РС”, 6/97 и 52/97).

Забрањена изградња

Није дозвољена изградња објеката који би угрозили коришћење основне намене простора као и објеката који негативно утичу на околину у смислу загађења животне средине буком и испуштањем велике количине штетних гасова (Закон о заштити природе бр.135/04; уредбе и правилници истог закона).

- Појединачни стамбени објекти;
- Индустријски објекти
- Производни објекти
- Привредни објекти затвореног типа;

2.1.2. Услови за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле, као и минималну и максималну површину грађевинске парцеле

Облик и величина парцеле за нове објекте одређује се тако да се на њима могу изградити објекти у складу са правилима парцелације и изградње. Парцеле које по својим димензијама и површином одступају највише до 5% у односу на услове минималних димензија и површина одређених за зону, формирају се као грађевинске парцеле које су у складу са правилима Плана.

Дозвољава се формирање нове грађевинске парцеле спајањем делова две или више катастарских парцела до потребне површине-препарцелација.

Дозвољава се деоба катастарских парцела до утврђеног минимума за формирање нових парцела, односно дозвољена је градња на новоформираним парцелама.

С'обзиром да се ради о подручју у коме неће моћи да се примене у потпуности правила парцелације и препарцелације на свим парцелама (због јавне намене новопроектованих објеката), планом се предвиђа минимална површина земљишта за редовну употребу. Земљиште за редовну употребу је земљиште испод објеката и земљиште око објеката у зависности од врсте и намене објеката, као и колски прилаз од улице до објеката у ширини од 2,50м. где год је то могуће и где стање на терену то дозвољава.

Облик и величина грађевинских парцела дефинисана је на графичком прилогу број 5 "Намена површина" и састављена је од делова катастарских парцела.

Учешће делова катастарских парцела дефинисаће се Пројектима парцелације и препарцелације.

Величина и облик грађевинских парцела за новопроектоване објекте формираће се од:

- постојећих катастарских парцела;
- парцелацијом;
- препарцелацијом;
- исправком граница парцела;

2.1.3. Положај објеката у односу на регулацију и у односу на границе грађевинске парцеле

Регулација земљишта у оквиру границе Плана обезбеђује заштиту јавног интереса и резервацију простора за јавне намене и у том смислу регулациона линија дели просторе намењене јавном интересу од осталог земљишта.

Објекти предвиђени за изградњу не смеју бити на мањој удаљености од 10,00м од предметног државног пута II реда, рачунајући од спољне ивице земљишног путног појаса предметног државног пута.

Грађевинска линија се утврђује овим планом у односу на регулациону линију и представља крајњу линију од које се може вршити изградња објеката.

Због специфичне намене и разноврсности новопроектованих садржаја положај грађевинских линија у односу на регулациону линију биће појединачно

одређен за сваку врсту објеката.

Сви потребни елементи за положај објеката биће приказани на графичком прилогу. „Саобраћај са нивелацијом и регулацијом“ који је саставни део овог Плана.

2.1.4. Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле

-Индексом заузетости земљишта сматра се процентуални износ површине парцеле под зградама (укључујући све зграде) у односу на укупну површину утврђене парцеле у овом Плану.

Индекс заузетости за новопројектоване објекте се одређује и усклађује са Законом о планирању и изградњи члан 31(Сл.гл. РС број 72/09 и 81/09-исп., 64/2010-одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013-одлука УС и 98/2013-одлука УС,132/14,145/14).

Индекс заузетости грађевинске парцеле за новопројектоване објекте је 50%.

2.1.5. Највећа дозвољена спратност и висина објекта

-Спратност новопројектованих туристичко- угоститељских објеката : од П+0 до П+1+П_к или П+2;

-Апсолутна висина нових објеката: максимум 12,00м.

2.1.6. Најмања дозвољена међусобна удаљеност објеката и удаљеност објеката од границе парцеле

Међусобна удаљеност слободностојећих објеката као и објеката у прекинутом низу и двојних објеката износи половину висине вишег објекта. Она се може смањити за четвртину ако објекти на наспрамним бочним фасадама не садрже отворе на просторијама за становање, али не може бити мања од 4,00м. Ако један од зидова објекта садржи отворе за дневно осветљење.

2.1.7. Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели

Могућа је изградња и других објеката на истој грађевинској парцели само ако су ти објекти у функцији примарних објеката и уколико то дозвољавају прописани урбанистички параметри.

2.1.8. Услови и начин обезбеђивања приступа парцели и простора за паркирање возила

Главна концепција овог Плана детаљне регулације се заснива на правилном функционисању научно-туристичких садржаја и објеката, а саобраћајни систем је у функцији партерног уређења и објеката високоградње , тако да је саобраћајно решење као и приступ парцели и паркирање возила детаљно разрађено на графичком прилогу.

2.1.9. Услови архитектонског обликовања, врста материјала и завршна обрада

Приликом архитектонског, односно естетског обликовања појединих елемената објеката треба користити углавном елементе савремене архитектуре инспирисане народним градитељством овог поднебља.

Посебни захтеви градње су:

-Постављање објеката у складу са морфологијом терена који не ремети драстично постојећу нивелацију;

-Волумен и габарит објеката прилагодити условима окружења водећи рачуна о очувању аутентичности предела у којем се објекат гради;

-Конструктивни елементи зграда урадити од армираног бетона по свим важећим стандардима и прописима који се примењују у грађевинарству.

Архитектонско обликовање објеката, врста материјала и завршна обрада свих објеката биће прилагођена и у потпуности ће се поштовати услови Завода за заштиту споменика културе из Ниша.

2.1.10. Услови за прикључење објеката на мрежу комуналне инфраструктуре

Сви новопројектовани угоститељски и научно-туристички објекти треба да буду прикључени на комуналну инфраструктуру (водовод, канализација, електроинсталације, ТТ-инсталације) на основу услова прописаних од стране надлежних институција и Јавних предузећа. Услови за прикључивање објеката на комуналну инфраструктуру се издају појединачно за сваки објекат по захтеву инвеститора.

Сви објекти у оквиру границе Плана подлежу санитарном надзору и морају испунити опште и посебне услове прописане у Правилнику о општим санитарним условима („Сл.гласник РС“ , бр. 47/06), као и у Правилнику о посебним условима које морају да испуне објекти у којима се пружају услуге одржавања хигијене, неге и улепшавања лица и тела („Сл. Гласник РС“, бр. 47/06).

2.2. Целина археолошких локалитета

2.2.1. Врста и намена објеката који се могу градити под условима утврђеним планским документом, односно врста и намена објеката чија је изградња забрањена у појединачним зонама

Дозвољена изградња

Врста и намена објеката који се могу градити на простору који је археолошки истражен су сви који се предвиде пројектом историјске реконструкције насеља Тимасит Минус, војног утврђења и њиховог окружења и то објекти и опрема насеља или дела насеља, други наменски препознатљиви објекти, вртови и озелењавање, водене површине, фонтане, тргови и попличавање, као и сви други објекти у складу са пројектом историјске реконструкције.

Врста и намена објеката који се могу градити на простору археолошких истраживања су градња монтажних објеката, платоа са седењем, надстрешница, места за одмор, места добрих визура, видиковаца, осматрачница за подручја која су сагледива са одређених тачака или траса, као и сви други објекти у складу са пројектом истраживања.

Забрањена изградња

Врста и намена објеката чија је изградња забрањена су сви они који би били у нескладу са пројектом истраживања и којим би се реметила основна функција пројекта истраживања.

2.2.2. Услови за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле, као и минималну и максималну површину грађевинске парцеле

Услови за формирање нове јединствене грађевинске парцеле за зоне истраживања у оквиру целине археолошких локација дефинисани су поделом на целине и зоне у графичком делу овог ПДР-а.

2.2.3. Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле

Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле биће одређен пројектом извршења мера техничке заштите у складу са законом и савремене изградње у функцији археолошког налазишта.

2.2.4. Највећа дозвољена спратност и висина објекта

Највећа дозвољена спратност или висина објеката биће одређена пројектом извршења мера техничке заштите у складу са законом и савремене изградње у функцији археолошког налазишта.

2.2.5. Услови и начин обезбеђивања приступа парцели и простора за паркирање возила

Главна концепција овог Плана детаљне регулације се заснива на правилном функционисању научно-туристичких садржаја и објеката, а саобраћајни систем је у функцији партерног уређења и објеката високоградње, тако да је саобраћајно решење као и приступ парцели и паркирање возила детаљно разрађено на графичком прилогу.

2.3. Целина јавног коришћења и улаза

2.3.1. Врста и намена објеката који се могу градити под условима утврђеним планским документом, односно врста и намена објеката чија је изградња забрањена у појединачним зонама

Улазна зона и паркинзи

Врста и намена објеката који се могу градити на простору који је потпуно археолошки истражен су: паркинг за аутобусе, информативни центар, улаз, капија и портирница, јавни тоалет као и други допунски објекти и садржаји.

Врста и намена објекта који се као компатибилни могу градити на простору који је у потпуности археолошки истражен су: гараже, амбуланте, платои, тргови и одморишта, парковске површине, водене површине, фонтане, угоститељство и кафићи, посластичарнице, киосци, сувенири.

Зона комуникације

Врста и намена објеката који се могу градити на простору који је у потпуности археолошки истражен су: нови пут, пејзажно уређена зелена површина између новопланираног пута и археолошког налазишта, интерна саобраћајна мрежа археолошког налазишта (туристичка улица са пешачко-бициклистичком стазом) и мрежа туристичке инфраструктуре.

2.3.2. Услови за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле , као и минималну и максималну површину грађевинске парцеле

Услови за формирање нове јединствене грађевинске парцеле за улазне зоне и зоне за комуникацију дефинисани су планираном наменом и дефинисањем површина у графичком делу овог ПДР-а.

2.3.3. Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле

Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле је 50%.

2.3.4. Највећа дозвољена спратност и висина објекта

Највећа дозвољена спратност објеката су две надземне етаже (П+1 или П+Пк).

2.4. Услови за пејзажно уређење зелених и слободних површина на парцели

У склопу пејзажно уређене зелене површине уређеног корита реке Бели Тимок и границе археолошког налазишта дозвољени су : објекти у склопу постројења водозахвата (бунари, систем за пречишћавање воде, пумпе, објекти за електропостројења и друго) у складу са технолошким захтевима и према програму надлежног управљача, уз прописане строге мере контроле и предузимање мера за унапређење санитарне заштите, као и саобраћајна и туристичка информатика (мапе, панои, путокази и друго), а забрањена је свака друга градња.

Посебан услов је да се укупна слободна зелена пејзажно уређена површина према граници археолошког налазишта огради заштитном оградом.

У склопу интерне саобраћајне мреже и мреже туристичке инфраструктуре дозвољени су: информатика (мапе, панои, путокази и друго) и пратећи мобилијар (клубе, корпе за отпатке, расвета и осветљење, паркинзи за бицикле и друго).

2.5. Инжењерско-геолошки услови за изградњу објеката

Пошто се ради о подручју на коме су евидентирана археолошка налазишта, а која нису у потпуности истражена, инвеститор је у обавези да, пре било каквих земљаних радова потребних за фундаирање објеката уради елаборат инжењерско-геолошког истраживања. Кроз елаборат ће бити дефинисани услови које је неопходно у потпуности испоштовати приликом фундаирања објеката.

2.6. Локације за које је могуће радити Урбанистички пројекат

У оквиру Плана детаљне регулације обавезна је израда Урбанистичког пројекта за подручје целине наменске градње (за објекте угоститељског карактера и смештајне капацитете) у циљу што детаљнијег дефинисања свих потребних елемената градње у складу са законом и важећим правилницима. За остале новопројектоване садржаје могућа је израда Урбанистичких пројеката али није неопходна.

Инвеститор је у обавези да се приликом израде Урбанистичког пројекта обрати свим надлежним институцијама које се баве очувањем и заштитом археолошког и културног наслеђа овог предела.

2.7. Локације за које је препоручљиво расписивање јавних архитектонских или урбанистичких конкурса

Пошто се ради о простору који је инспиративан и може дати низ корисних и конструктивних решења, могуће је расписивање јавних архитектонских и урбанистичких конкурса уколико надлежни органи донесу такву одлуку.

3. Економска анализа и процена улагања из јавног сектора

3.1. Предмет

Под економском анализом подразумевају се сви инжењерски захвати на конкретном простору и њихови вредносни износи изражени кроз новац. Отуда је економска анализа управо анализа свих интервенција у простору и њихова цена.

3.2. Цена рада

Метод и израда економске анализе састоји се од низа поступака који се свODE на:

1. Поступке око идентификације и квантификације захтева по сваком конкретном предмету рада.
2. Процењивање вредности цене коштања тих појединачних захтева по датом конкретном предмету рада примењујући важеће јединичне цене. Збир вредносних израза по појединим елементима даје укупно потребна средства за реализацију Плана.

3.3. Садржај

Према Плану детаљне регулације на овом простору су предвиђена даља археолошка истраживања и изградња објеката који ће бити у функцији археолошког локалитета. Изградњом ових објеката битно ће се утицати реализацију научних пројеката и на развој туризма.

Као основни садржај урбанизације биће реализована изградња инфраструктурних објеката-саобраћајница, водовода, канализације и НН мреже.

3.4. Трошкови припреме земљишта

За реализацију предвиђеног програма изградње неопходно је извршити уређење земљишта. Трошкови припреме земљишта обухватиће трошкове откупа земљишта и објеката (засада, објеката и слично).

Полазећи од Одлуке о одређивању накнаде за експропријисано земљиште примењен је критеријум да се за $1,0\text{m}^2$ земљишта плаћа 150,00 динара.

1. Накнада за земљиште(m^2)-----	213.156,00 x 150,00 =31.973.400,00дин.
2. Урбанистичка документација-----	1.525.000,00дин.
3. Главни пројекти саобраћајница и техничке инфраструктуре -----	787.850,00дин.

свега:----- 34.286.250,00дин.

3.5. Трошкови за израду саобраћајница и техничке инфраструктуре

Пешачке стазе од префабрикованих бетонских елемената-бехатон плоче на слоју песка од $d=4,00\text{cm}$.

-пешачке стазе уз коловоз(m^2)-----	1 629,15 x 4 000,00=6.516.600,00дин.
-пешачка стаза уз канал(m^2)-----	645,00 x 4 000,00=2.580.000,00дин.
-пешачка стаза у оквиру локалитета(m^2)	270,00 x 4 000,00=1.080.000,00дин.

Колско-пешачка саобраћајница и паркинг-простор од макадамског колског застора

-колско-пешачка саобраћајница(m^2)----	2 874,00 x 2 000,00= 5.748.000,00дин.
-паркинг-простор(m^2)-----	2 100,00 x 2 000,00=4.200.000,00дин.
-регулација јаза-канала(m)-----	610,00 x12.400,00 =7.320.000,00дин.

свега:----- 27.444.600,00дин.

-водовод $\Phi 90\text{mm}$ (m)-----	350,00 x 1.610,00 = 563.500,00дин.
-фекална канализација $\Phi 200\text{mm}$ (m)-----	580,00 x 9.580,00= 5.556.400,00дин.
-атмосферска канализација(каналете, пропусти и решетке)-----	730.000,00дин.
-постројење за пречишћавање. отпадних вода-----	3.759.000,00дин.
-водонепропусна септичка јама од ПВЦ-а-----	750.000,00дин.
-електричне инсталације-----	1.842.000,00дин.

свега :----- 13.200.900,00дин.

Рекапитулација трошкова потребних за уређење простора насеља:

1. Трошкови опремања земљишта:-----	34.286.250,00дин.
2. Трошкови за израду саобраћајница:-----	27.444.600,00дин.
3. Техничка инфраструктура:-----	13.200.900,00дин.

свега :----- 74.931.750,00 дин.

Саставила:

Михајловић Летица,дипл.инж.грађ.

4. Смернице за спровођење Плана

Овај План детаљне регулације представља правни и урбанистички основ за издавање Извода из урбанистичког Плана и израду урбанистичких пројеката по потреби, у складу са Законом о планирању и изградњи („Сл. Гласник РС бр. 72/09, 81/09(исправке), 64/10 одлука УС, 24/11, 121/12 одлука УС, 42/13 одлука УС, 50/13 одлука УС и 98/13 одлука УС, 132/14, 145/14),члана 50. Статута општине Књажевац („Сл. Лист Општине“, бр. 11/02, 14/02, 18/02,3/03 и 1/05). Извод из ПДР-а се издаје за сваку појединачну парцелу, групу парцела или деоницу саобраћајнице односно, дела мреже инфраструктуре и представља правни основ за издавање одобрења за изградњу и израду техничке документације.

План детаљне регулације археолошко-етнолошког парка “Равна”, оверен је потписом и печатом Председника СО и печатом СО Књажевац. Три примерака се налазе у Општинској управи Општине Књажевац (надлежно Одељење за урбанизам) и један примерак у ЈП „Дирекција за развој, урбанизам и изградњу општине Књажевац“ (у аналогном и дигиталном облику).

Спровођење Плана детаљне регулације археолошко-етнолошког парка “Равна”, вршиће Орган управе Скупштине општине Књажевац надлежан за послове урбанизма и ЈП „Дирекција за развој, урбанизам и изградњу општине Књажевац“ .

Утврђује се обавеза израде пројектне документације за изградњу објекта, инфраструктурних система и уређења комплекса.

План детаљне регулације археолошко-етнолошког парка “Равна” ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу општине Књажевац“.

Број:

Општина
Књажевац

Председник скупштине

Овај документ израђен је у оквиру пројекта “План детаљне регулације археолошко-етнолошког парка “Равна”” у општини Књажевац који финансирају Европска унија, Влада Швајцарске и Влада Републике Србије преко програма Европски ПРОГРЕС. Садржај овог документа искључива је одговорност општине Књажевац и ни на један начин не представља ставове Европске уније и Владе Швајцарске.